

CYNGOR SIR CEREDIGION

Adroddiad i'r: Pwyllgor Trosolwg a Chraffu Cymunedau Iachach

Dyddiad y cyfarfod: 22 Medi 2021

Teitl: Cyflwyniad i Reoliadau Lles Anifeiliaid (Trwyddedu Gweithgareddau sy'n Ymwneud ag Anifeiliaid) (Cymru) 2021; Mae'r rheoliadau yma'n gwahardd gwerthiant trydydd parti o ran cŵn bach (a chathod bach) (Cyfraith "Lucy") yng Nghymru.
Trosolwg o'r sefyllfa gyfredol o ran lleoliadau trwyddedig i fagu cŵn yng Ngheredigion.

Pwrpas yr Adroddiad: Hysbysu'r Pwyllgor Craffu o'r ddeddfwriaeth newydd a'r gofynion ychwanegol hynny. Darparu amlinelliad o'r sefyllfa gyfredol o ran sefydliadau trwyddedig i fagu cŵn.

Bydd angen i Swyddogion yn Amddiffyn y Cyhoedd i dderbyn awdurdod o dan y rheoliadau uchod er mwyn gorfodi'r deddfwriaeth ar ran yr Awdurdod.

At sylw: Craffu

Portffolio Cabinet ac Aelod Cabinet: Y Cyngorydd Gareth Lloyd – Amddiffyn y Cyhoedd

CEFNDIR:

Ar 19 Medi 2018 bu i'r Pwyllgor Trosolwg a Chraffu Cymunedau Iachach gymeradwyo cynnig i gefnogi'n llawn yr Ymgyrch Genedlaethol ar Gyfraith Lucy i wahardd trydydd parti rhag gwerthu cŵn bach. Bydd Rheoliadau Lles Anifeiliaid (Trwyddedu Gweithgareddau sy'n ymwneud ag Anifeiliaid (Cymru) 2021 yn sicrhau bod y gwahardd yma'n ddeddfwriaeth ar 10 Medi 2021. Bydd y ddeddfwriaeth yn gwahardd trydydd parti rhag gwerthu cŵn bach a chathod bach ac yn ogystal mae'n gofyn am safonau lles uwch ar "siopau anifeiliaid anwes".

Y SEFYLLFA GYFREDOL

Mae ar hyn o bryd 6 siop anifeiliaid anwes trwyddedig, a 25 sefydliad magu cŵn trwyddedig yng Ngheredigion. Cânt eu trwyddedu'n flynyddol a cânt eu harchwilio gan Swyddogion Amddiffyn y Cyhoedd o'r Tîm Amddiffyn y Cyhoedd. Gwnaed y ddeddfwriaeth o dan Ddeddf Lles Anifeiliaid 2006 felly ffocws y drwydded yw diogelu iechyd a lles anifeiliaid sy'n magu a'r ifanc a ddaw o hynny.

Yn y blynyddoedd diweddaf bu magu cŵn yn bwnc dadleuol iawn a bu'n rhaid i'r awdurdod weithio'n galed gyda'r rheiny a oedd yn magu cŵn i gyflawni'r safonau isaf angenrheidiol ar gyfer lles anifeiliaid. Yn anffodus mewn rhai achosion bu'n rhaid cymryd camau mwy ffurfiol er mwyn diogelu'r anifeiliaid.

Yn y gorffennol bu i nifer o fridwyr cŵn trwyddedig masnachol werthu cŵn bach i'r rheiny a oedd yn delio ynddynt a oedd yn eu tro yn eu gwerthu i siopau anifeiliaid anwes. O'r herwydd effeithir ar y busnesau hynny gan y ddeddfwriaeth newydd am y bydd yn rhaid i bob un o'u cŵn bach gael eu gwerthu o'r eiddo. Hefyd ni fydd hawl gan y sawl sy'n deilio â siopau anifeiliaid anwes werthu cŵn bach na chathod bach o dan y ddeddfwriaeth.

Y Sefyllfa newydd

Mae potensial felly y bydd yn ofynnol i nifer o sefydliadau lleol sy'n gwerthu anifeiliaid fel anifeiliaid anwes i feddu ar drwydded. Mae'r canllawiau statudol yn awgrymu nad yw'r canlynol yn rhan o'r meini prawf cwmpas:-

- Gwerthiant anaml nifer fach o epil dros ben/stoc ormodol gan unigolyn preifat sy'n bridio anifeiliaid fel hobi, er pleser, i'w harddangos am wobr, neu ar gyfer addysg, astudio neu ddatblygiad gwyddonol. Efallai nad yw bridwyr hobi yn bridio gyda'r bwriad o wneud elw.
- Digwyddiadau wedi'u trefnu lle mae pobl yn cyfarfod i werthu anifeiliaid dros ben sydd wedi eu bridio ganddynt, neu anifeiliaid sydd y tu hwnt i'w gofynion.
- Busnesau Cynnyrch Dyframaethu sydd wedi'u hawdurdodi o dan reoliad 5(1) o Reoliadau Iechyd Anifeiliaid Dyfrol (Cymru a Lloegr) 2009
- Ail-letya anifeiliaid ar sail anfasnachol, gan gynnwys cŵn bach a chathod bach.

Wrth benderfynu a oes angen i unigolyn feddu ar drwydded bydd prawf busnes mewn lle a bydd yn sicrhau nad yw pawb sy'n gwerthu anifeiliaid anwes angen trwydded (bydd hyn yn darparu eithriad i rywun sy'n gwerthu yr hyn y mae eu hanifeiliaid anwes wedi eu magu ayb):

- (a) yn gwneud unrhyw werthiant drwy'r gweithgaredd, neu'n cynnal y gweithgaredd fel arall, gyda'r bwriad o wneud elw, neu
- (b) yn ennill unrhyw gomisiwn neu ffi o'r gweithgaredd

Gwerthwyr Trydydd Parti (Cyfraith Lucy)

Bydd y ddeddfwriaeth newydd yn darparu eithriad i fridwyr cŵn sydd wedi eu trwyddedu o dan Reoliadau Lles Anifeiliaid (Bridio Cŵn) (Cymru) 2014 Mae hyn yn osgoi'r angen i sefydliadau magu cŵn feddu ar ddwy drwydded (a'r costau cysylltiedig ar gyfer pob un ohonynt). Fodd bynnag bydd gwerthu cŵn bach fel trydydd parti yn parhau wedi ei wahardd ar gyfer bridwyr cŵn trwyddedig o dan y ddeddfwriaeth newydd.

Mae'r ddeddfwriaeth yn nodi amodau i'w gosod ar drwydded a nodir eu manylion isod fel a ganlyn:-

Ni chaniateir i unrhyw anifail o'r disgrifiadau a ganlyn gael ei werthu fel anifail anwes, neu ei werthu gyda'r bwriad o'i ailwerthu fel anifail anwes, gan ddeiliad y drwydded neu ar ei ran—

- (a) mamaliaid heb eu diddyfnu;
- (b) mamaliaid a diddyfnwyd ar oedran na ddylent fod wedi eu diddyfnu arno;
- (c) anifeiliaid nad ydynt yn famaliaid nad ydynt yn gallu bwydo eu hunain;
- (d) cŵn bach, cathod bach, ffuredau neu gwningod iau nag 8 wythnos oed;
- (e) cŵn bach neu gathod bach nad oeddent wedi eu bridio gan ddeiliad y drwydded yn y fangre.

Mae'r canllawiau statudol drafft yn esbonio ymhellach

- Dim ond eu bridwr all werthu cŵn bach a chathod bach ar y fangre. Rhaid i'r bridwr fod yr un unigolyn penodol â deiliad y drwydded ar y drwydded gwerthu anifeiliaid anwes.
- Er mwyn dangos ei fod wedi bridio'r anifeiliaid, rhaid i ddeiliad y drwydded arddangos tystiolaeth bod ganddo reolaeth dros y penderfyniadau a wnaed ar gyfer y broses atgenhedlu gyflawn o ddethol mam/tad, beichiogi, y cyfnod cario, i'r esgor.
- Rhaid dangos cofnodion unrhyw baru i'r arolygydd, gan gynnwys lleoliad paru/ffrwythloni (gan gynnwys lle y gallai hyn fod wedi digwydd mewn mangre arall), manylion adnabod y tad (lle y bo'n hysbys), yn ogystal â dangos sut a ble cafodd yr anifeiliaid eu geni, eu magu a'u cadw nes eu gwerthu.
- Y disgwyl yw y bydd darpar brynwyr yn gofyn am gael gweld yr epil gyda'r fam cyn gwneud unrhyw benderfyniadau prynu, a dylai'r arolygydd hefyd weld y fam a'r epilyd yn amgylchedd a fydd yn cael ei ddefnyddio ar gyfer darpar brynwyr.
- Gall deiliaid trwydded ddarparu tystiolaeth ategol arall fel ffotograffau, cofnodion microsglodynneu a chofnodion milfeddygol i ddangos eu bod wedi rhoi llety a gofal i'r anifail a'i fam am 8 wythnos gyntaf ei fywyd.

Gorfodi

Mae'n bosib y bydd y system trwyddedu newydd yn achosi gwaith ychwanegol i'r tîm Amddiffyn y Cyhoedd am y bydd o bosib yn golygu y bydd yn rhaid i rai bridwyr llai dderbyn trwydded. Gall y bridwyr hynny sy'n disgyn yn is na'r trothwy o angen trwydded bridio cŵn basio "prawf busnes" a bod angen iddynt feddu ar drwydded i werthu anifeiliaid anwes. Yn ogystal mae'n bosib y bydd hyn yn achosi mwy o lwyth gwaith i fridwyr anifeiliaid caiff eu cadw fel anifeiliaid anwes. Mae'n debygol y bydd y broses o asesu prawf busnes yn un llafurus fodd bynnag mi fyddai o fudd i bawb sy'n gwerthu anifeiliaid anwes (yn enwedig cŵn bach) fod yn hysbys/ wedi eu cofrestru/ eu trwyddedu er sicrhau safonau lles.

Ar hyn o bryd mae 3 bridwr cŵn trwyddedig sydd hefyd yn meddu ar drwydded siop "anifeiliaid anwes". Byddant yn gwerthu cŵn bach bridwyr eraill fel rhan o'u busnes

eu hunain. Fodd bynnag mae'r newidiadau mewn deddfwriaeth yn glir yn atal hyn rhag ddigwydd. Nid oes unrhyw bryderon na fydd y deiliaid trwyddedau hynny yn cydymffurfio â'r gofynion. Fodd bynnag mae'r arfer o gyfnewid cŵn magu neu drosglwyddo cŵn bach o un i'r llall yn drosedd sy'n heriol i'w harchwilio.

Mae'r diwydiant magu cŵn lleol wedi bod yn ymwybodol o'r deddfwriaeth sy'n dod i rym sy'n atal pobl rhag gwerthu fel trydydd parti ac y maent wedi addasu i ymateb i hynny. Mae nifer y bridwyr sy'n gwerthu cŵn bach i'r rheiny sy'n delio ynddynt wedi lleihau'n fawr iawn ac y mae bridwyr wedi bod yn buddsoddi mewn mannau i arddangos cŵn yn eu sefydliadau eu hyn er mwyn eu dangos i brynwyr posib.

Sefyllfa gyffredinol ar Drwyddedau Magu Cŵn

Mae'r Tîm Amddiffyn y Cyhoedd wedi gweithio'n galed iawn gyda'r sefydliadau magu cŵn i sicrhau eu bod i gyd yn ymwybodol o'r hyn sy'n ddisgwyliedig o ran safonau'r drwydded. Yn anffodus bu rhai achosion lle nad yw deiliaid y drwydded wedi dewis gweithio gyda'r awdurdod ac o'r herwydd bu'n rhaid cymryd camau gorfodi yn eu herbyn drwy'r Llys. Ni chymerir penderfyniadau o'r fath yn ysgafn fodd bynnag mae'n dangos ymroddiad Cyngor Sir Ceredigion i sicrhau safonau uchel o les a chefnogi'r bridwyr hynny sy'n gweithio'n galed i gynnal y safonau uchaf.

O ganlyniad i waith diweddar bu i'r Swyddogion Amddiffyn y Cyhoedd adrodd bod cydymffurfio ag amodau'r drwydded wedi gwella ar draws pob sefydliad trwyddedig. Mae rhai wedi mabwysiadu safonau lles uwch drwy sicrhau eu bod wedi derbyn achrediad gan y *Kennel Club*. Er enghraifft mae nifer o sefydliadau yn ymddeol ast fagu ar ôl cael 4 tored (yn unol ag argymhellion y Kennel Club) er ei fod yn bosib y gall ast gael 6 tored yn ei gyrfa. Yn ogystal bydd nifer o sefydliadau yn darparu ardal fagu ac ystafelloedd chwarae sy'n ychwanegol i ardaloedd cenau er mwyn gwella cymdeithasu i gŵn bach. Yr unig beth sy'n ofynnol iddynt wneud yw darparu ardal genau ar gyfer cŵn bach. Mae dealltwriaeth y diwydiant o'r pwysigrwydd o gymdeithasu ayb er mwyn sicrhau bod cŵn bach yn gweddu â bywyd teuluol wedi gwella.

Gellir esbonio'r hyn sy'n sbardun i'r gwelliant yma gan un neu bob un o'r rhesymau canlynol

- Mwy o gystadleuaeth rhwng bridwyr am gwsmeriaid.
- cynnydd o ran dealltwriaeth ac arbenigedd bridwyr drwy addysg.
- cynnydd o ran disgwyliadau a dealltwriaeth cwsmer o ochr y cwsmer.
- ymwybyddiaeth bod trwydded nifer o eiddo yng Ngheredigion wedi eu gwrthod yn y blynyddoedd diwethaf am beidio â chydymffurfio â'r safonau perthnasol.

Bridwyr Heb Drwydded

Bydd yr awdurdod yn parhau i fonitro ar gyfer bridwyr heb drwydded yn yr ardal. Mae'n gweithio'n agos gyda'r gwefannau mwyaf amlwg megis Pet4Homes, Preloved, Gumtree a FreeAds. Mae'r adran yn defnyddio ei phwerau fel awdurdod dirprwyedig i weithredu eithriadau i'r Ddeddf Diogelu Data 2018 er mwyn meddu ar wybodaeth sensitif benodol ar gyfrifon ar y gwefannau hynny a ddefnyddir yn aml fel plattform ar gyfer gwerthu cŵn bach.

Ymdrinnir ag unrhyw fridwyr a nodwyd fel rhai fyddai o bosib angen trwydded o dan Bolisi Gorfodi'r Cyngor.

Crynodeb

Bydd gweithredu "Cyfraith Lucy" yn gwella safonau lles y bydd Cyngor Sir Ceredigion yn ceisio eu cynnal ar draws holl sectorau'r diwydiant anifeiliaid. Mae cyflwyno Cyfraith Lucy yn dod i'r adwy ar ôl i'r awdurdod weithio'n galed i weld gwir welliant o fewn y diwydiant magu cŵn yng Ngheredigion ac y mae hyn yn fater sy'n galonogol iawn i adrodd.

Fodd bynnag mae deddfwriaeth newydd trwyddedu anifeiliaid anwes yn cyflwyno pryderon o ran goblygiadau adnoddau ychwanegol ac o'r herwydd bydd angen monitro gofalus i asesu'r effaith ar y gwasanaeth.

Oes Aseiad Effaith Integredig wedi ei gwblhau? Os nad oes, esboniwch pam

Mae'r gofynion cyfreithiol newydd yn statudol.

Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol

***Crynodeb* Hirdymor:**

Mae Amddiffyn y Cyhoedd, lles anifeiliaid yn ddyletswydd statudol yr awdurdod ac yn cyfrannu tuag at nodau lles o fewn y Deddf Llesian Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015.

Cydweithio:

Mae Amddiffyn y Cyhoedd yn cydweithio'n eang gydag asiantaethau partner gan gynnwys yr Asiantaeth Iechyd Anifeiliaid a Phlanhigion, Awdurdodau Lleol eraill, Heddlu Dyfed-Powys, Llywodraeth Cymru, a'r RSPCA.

Cynnwys:

Mae gwaith gorfodi Amddiffyn y Cyhoedd yn dechrau gydag ymgysylltu ac anogaeth gan hyrwyddo cydymffurfiaeth â deddfwriaeth.

Atal

Mae pwyslais ar atal am fod prosesau yn sicrhau fod nifer o wiriadau a mesurau diogelu mewn lle cyn y caiff gweithgaredd ei gymeradwyo neu ei drwyddedu .

Integreiddio:

Mae gwaith Amddiffyn y Cyhoedd yn unol ag amcanion partneriaid iechyd gan hefyd gyfrannu at nifer o nodau lles o fewn Deddf

Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru)
2015

Argymhelliad:

Gofynnir i'r Pwyllgor Craffu ystyried cynnwys a goblygiadau'r adroddiad.

Dylid nodi'r gofynion gorfodi ychwanegol ar y gwasanaeth Amddiffyn y Cyhoedd.

Rheswm dros y penderfyniad:

Er mwyn cydymffurfio â gofynion statudol a sicrhau gorfodaeth effeithiol a phriodol o'r ddeddfwriaeth a gwella iechyd anifeiliaid.

Trosolwg a Chraffu:

Gofynnir i Aelodau'r Pwyllgor Trosolwg a Chraffu Cymunedau Iachach ystyried cynnwys a goblygiadau'r adroddiad hwn.

Fframwaith Polisi:

Strategaeth Gorfforaethol 2017-2022

Blaenoriaethau Corfforaethol

- Buddsoddi yn Nyfodol Pobl
- Hyrwyddo Cydnerthedd Amgylcheddol a Chymunedol

Goblygiadau Cyllid a Chaffael:

Dim

Goblygiadau Cyfreithiol:

Goblygiadau cyfreithiol ychwanegol

Goblygiadau Staffio:

Mae'n bosib y bydd llwyth gwaith ychwanegol yn rhoi straen ar adnoddau staff petai angen gwaith trwyddedu ychwanegol.

Goblygiadau Eiddo / Asedau

Dim

Risg (au):

Her cyfreithio / niwed i enw da - mae Llywodraeth Cymru wedi rhoi dyletswydd arnom i drwyddedu'r eiddo yma a gorfodi'r gwaharddiad ar werthiant trydydd parti o ran cŵn bach a chathod bach.

Pwerau Statudol:

Gwneir Rheoliadau Lles Anifeiliaid (Trwyddedu Gweithgareddau sy'n Ymwneud ag Anifeiliaid) (Cymru) 2021 o dan Ddeddf Lles Anifeiliaid 2006 sy'n cynnwys dyletswyddau gorfodi ar yr Awdurdod Lleol

Papurau Cefndir

- Rheoliadau Lles Anifeiliaid (Trwyddedu Gweithgareddau sy'n Ymwneud ag Anifeiliaid) (Cymru) 2021
- Rheoliadau Lles Anifeiliaid (Magu Cŵr 2014)

Swyddog Arweiniol Corfforaethol:

Alun Williams (Polisi a Pherfformiad)

Swyddog Adrodd:

Heddwyn Evans (Rheolwr Iechyd Amgylcheddol)

Dyddiad:

18 Awst 2021

Rheoliadau drafft a osodir gerbron Cynulliad Cenedlaethol Cymru o dan adran 61(2) o Ddeddf Lles Anifeiliaid 2006 (a pharagraff 34 o Atodlen 11 i Ddeddf Llywodraeth Cymru 2006), ar gyfer eu cymeradwyo drwy benderfyniad y Cynulliad.

OFFERYNNAU STATUDOL
CYMRU DRAFFT

2014 Rhif (Cy.)

ANIFEILIAID, CYMRU

LLES ANIFEILIAID

**Rheoliadau Lles Anifeiliaid (Bridio
Cŵn) (Cymru) 2014**

NODYN ESBONIADOL

(Nid yw'r nodyn hwn yn rhan o'r Rheoliadau)

Mae'r Rheoliadau hyn yn darparu ar gyfer trwyddedu personau sy'n ymwneud â bridio cŵn. Mae Rhan 2 o'r Rheoliadau yn diffinio bridio cŵn at ddibenion adran 13(1) o Ddeddf Lles Anifeiliaid 2006 (p. 45) ("y Ddeddf"). Canlyniad y dynodiad hwnnw, yn ddarostyngedig i griteria cymhwyso, yw bod rhaid i unrhyw berson sy'n dymuno bridio cŵn yng Nghymru gael trwydded gan ei awdurdod lleol o dan y Rheoliadau hyn. Mae'r gofyniad hwn yn disodli'r gofyniad i gael trwydded o dan Ddeddf Bridio Cŵn 1973 yng Nghymru.

Mae person sy'n bridio cŵn yng Nghymru heb drwydded o dan y Rheoliadau hyn yn cyflawni trosedd o dan adran 13(6) o Ddeddf Lles Anifeiliaid 2006 ac yn agored i gael ei garcharu am gyfnod hyd at 6 mis, dirwy neu'r ddau. O dan adran 30 o Ddeddf Lles Anifeiliaid 2006 caiff awdurdodau lleol erlyn am unrhyw drosedd o dan y Ddeddf.

Mae Rhan 3 o'r Rheoliadau yn pennu sut y gall person wneud cais i'r awdurdod lleol am drwydded ac mae'n pennu materion y mae'n rhaid i awdurdod lleol fodloni ei hunan ynglŷn â hwy wrth ystyried rhoi ac adnewyddu trwydded. Mae'n darparu y caiff awdurdod lleol godi ffioedd i ddiwallu unrhyw dreuliau rhesymol a dynnir wrth gyflawni'r swyddogaeth hon, ac wrth fonitro cydymffurfiaeth â'r Rheoliadau hyn. Mae'n ei gwneud yn ofynnol i awdurdod lleol roi sylw i

ganllawiau a gyhoeddir gan Weinidogion Cymru wrth gyflawni eu swyddogaethau o dan y Rheoliadau hyn.

Mae Rhan 4 yn pennu o dan ba amgylchiadau y ceir atal dros dro, amrywio neu ddirymu trwydded. Mae Rhan 5 yn darparu ar gyfer apelau yn erbyn penderfyniadau trwyddedu gan awdurdodau lleol.

Mae Rhan 6 yn darparu bod torri amod trwydded a roddir o dan y Rheoliadau hyn yn drosedd. Mae'n darparu pwerau i arolygwyr gymryd samplau a mynd i mewn i fangreoedd ac yn cymhwyso pwerau perthnasol, yn dilyn collfarn, sydd wedi eu cynnwys yn y Ddeddf. Mae'n darparu ar gyfer gorfodi'r Rheoliadau hyn gan yr awdurdodau lleol. Mae'n darparu bod trwyddedau a roddir o dan Ddeddf Bridio Cŵn 1973 yn parhau i gael effaith fel pe baent yn cael eu rhoi o dan y Rheoliadau hyn.

Mae Atodlen 1 i'r Rheoliadau hyn yn pennu'r amodau trwydded gorfodol y mae'n rhaid eu gosod ar bob trwydded a roddir gan awdurdod lleol.

Mae Atodlen 2 i'r Rheoliadau hyn yn diwygio Deddf Bridio Cŵn 1973 ac yn diwygio cyfeiriadau ati mewn 4 Deddf o ganlyniad i diddymu adran 1(1) o'r Ddeddf honno mewn perthynas â Chymru.

Ystyriwyd Cod Ymarfer Gweinidogion Cymru ar gynnal Aseidiadau Effaith Rheoleiddiol mewn perthynas â'r Rheoliadau hyn. O ganlyniad, paratowyd Aseiad Effaith Rheoleiddiol o'r costau a'r manteision sy'n debygol o ddeillio o gydymffurfio â'r Rheoliadau hyn. Gellir cael copi ohono gan Lywodraeth Cymru, Parc Cathays, Caerdydd, CF10 3NQ.

Rheoliadau drafft a osodir gerbron Cynulliad Cenedlaethol Cymru o dan adran 61(2) o Ddeddf Lles Anifeiliaid 2006 (a pharagraff 34 o Atodlen 11 i Ddeddf Llywodraeth Cymru 2006), ar gyfer eu cymeradwyo drwy benderfyniad y Cynulliad.

OFFERYNNAU STATUDOL
CYMRU DRAFFT

2014 Rhif (Cy.)

ANIFEILIAID, CYMRU

LLES ANIFEILIAID

**Rheoliadau Lles Anifeiliaid (Bridio
Cŵn) (Cymru) 2014**

Gwnaed

Yn dod i rym

30 Ebrill 2015

Mae Gweinidogion Cymru, sef yr awdurdod cenedlaethol priodol mewn perthynas â Chymru(1), yn gwneud y Rheoliadau a ganlyn drwy arfer y pwerau a roddir gan adrannau 13(2), (7), (8)(e) a (10) o Ddeddf Lles Anifeiliaid 2006(2) a Rhannau 1 a 3 o Atodlen 1 i'r Ddeddf honno.

Yn unol ag adran 13(9) o'r Ddeddf honno, mae Gweinidogion Cymru, fel yr ystyrient yn briodol, wedi ymgynghori â'r personau hynny yr oedd yn ymddangos iddynt eu bod yn cynrychioli'r buddiannau y mae'r Rheoliadau hyn yn ymwneud â hwy.

Yn unol ag adran 61(2) o'r Ddeddf honno(3), mae drafft o'r offeryn hwn wedi ei osod gerbron Cynulliad Cenedlaethol Cymru ac wedi ei gymeradwyo drwy benderfyniad y Cynulliad.

-
- (1) Diffinnir "appropriate national authority" yn adran 62(1) o Ddeddf Lles Anifeiliaid 2006. Mae'r swyddogaethau a roddwyd i Gynulliad Cenedlaethol Cymru wedi eu breinio bellach yng Ngweinidogion Cymru yn rhinwedd adran 162 o Ddeddf Llywodraeth Cymru 2006 (p. 32) a pharagraffau 30 a 32 o Atodlen 11 i'r Ddeddf honno.
- (2) 2006 p. 45.
- (3) 2006 p. 45. Yn rhinwedd adran 162 o Ddeddf Llywodraeth Cymru 2006 (p. 32) a pharagraff 34 o Atodlen 11 i'r Ddeddf honno, mae'r cyfeiriad at "House of Parliament" yn adran 61(2) yn cynnwys Cynulliad Cenedlaethol Cymru.

RHAN 1

Cyflwyniad

Enwi, cymhwyso a chychwyn

1.—(1) Enw'r Rheoliadau hyn yw Rheoliadau Lles Anifeiliaid (Bridio Cŵn) (Cymru) 2014.

(2) Maent yn gymwys o ran Cymru ac yn dod i rym ar 30 Ebrill 2015.

Diddymu adran 1(1) o Ddeddf Bridio Cŵn 1973

2. Yn adran 1 o Ddeddf Bridio Cŵn 1973 (trwyddedu sefydliadau bridio cŵn), ar ôl is-adran (1) mewnosoder—

“(1A) Subsection (1) does not apply in relation to Wales.”

Dehongli

3. Yn y Rheoliadau hyn—

ystyr “amodau trwydded” (“*licence conditions*”) yw'r amodau hynny a bennir yn Atodlen 1 i'r Rheoliadau hyn ac unrhyw amodau ychwanegol a osodir ynghlwm wrth drwydded gan yr awdurdod lleol;

ystyr “arolygydd” (“*inspector*”) yw unrhyw berson sydd ag awdurdod ysgrifenedig gan awdurdod lleol i weithredu mewn materion sy'n codi o dan, neu mewn cysylltiad â'r Ddeddf neu'r Rheoliadau hyn;

ystyr “awdurdod lleol” (“*local authority*”) yw'r cyngor sir neu'r cyngor bwrdeistref sirol lle y mae'r ceisydd am y drwydded o dan reoliad 7 yn cynnal y gweithgaredd o fridio cŵn yn ei ardal;

ystyr “ci bach” (“*puppy*”) yw ci sy'n iau na 6 mis oed;

ystyr “ci llawndwf” (“*adult dog*”) yw ci nad yw'n iau na 6 mis oed;

ystyr “y Ddeddf” (“*the Act*”) yw Deddf Lles Anifeiliaid 2006;

ystyr “gast fridio” (“*breeding bitch*”) yw gast heb ei hysbaddu, nad yw'n iau na 6 mis oed;

ystyr “gweinydd llawnamser” (“*full time attendant*”) yw person sy'n gweithio am o leiaf 37 awr yr wythnos, naill ai am dâl neu'n ddi-dâl, ym mangre deiliad y drwydded;

ystyr “gweinydd rhan-amser” (“*part time attendant*”) yw person sy'n gweithio rhwng 18.5 a

37 awr bob wythnos, naill ai am dâl neu'n ddi-dâl, ym mangre deiliad y drwydded;

ystyr “rhaglen gymdeithasoli” (“*socialisation programme*”) yw dogfen a gymeradwywyd mewn ysgrifên gan yr awdurdod lleol, sy'n manylu ar sut y gwneir i gŵn bach ymgynffino â chael eu trin gan bobl, amgylcheddau domestig a chwarae, a sut i'w paratoi ar gyfer eu gwahanu oddi wrth y fam;

ystyr “rhaglen gymdeithasoli ddrafft” (“*draft socialisation programme*”) yw dogfen sy'n manylu ar sut y gwneir i gŵn bach ymgynffino â chael eu trin gan bobl, amgylcheddau domestig a chwarae, a sut i'w paratoi ar gyfer eu gwahanu oddi wrth y fam, a gyflwynir gan y ceisydd i'r awdurdod lleol o dan reoliad 7;

ystyr “rhaglen wella a chyfoethogi” (“*enhancement and enrichment programme*”) yw dogfen a gymeradwywyd mewn ysgrifên gan yr awdurdod lleol, sy'n manylu ar y modd y rhoddir cyfleoedd i gŵn fynegi patrymau ymddygiad naturiol;

ystyr “rhaglen wella a chyfoethogi ddrafft” (“*draft enhancement and enrichment programme*”) yw dogfen sy'n manylu ar y modd y rhoddir cyfleoedd i gŵn fynegi patrymau ymddygiad naturiol, a gyflwynwyd gan y ceisydd i'r awdurdod lleol o dan reoliad 7;

ystyr “trwydded” (“*licence*”) yw trwydded a roddir o dan reolad 8.

RHAN 2

Gofyniad i ddal trwydded

Trwyddedu bridwyr cŵn

4. Mae bridio cŵn yn weithgaredd penodedig, at ddibenion adran 13(1) o'r Ddeddf.

Bridio cŵn: dehongli

5.—(1) Mae person yn cynnal y gweithgaredd o fridio cŵn at ddibenion adran 13(1) o'r Ddeddf os yw'n cadw 3 neu ragor o eist bridio mewn mangre, ac—

- (a) yn bridio, yn y fangre honno, 3 neu ragor o dorllwythi o gŵn bach mewn unrhyw gyfnod o 12 mis;
- (b) yn hysbysebu ar werth o'r fangre honno gi neu gŵn bach, a anwyd o 3 neu ragor o dorllwythi o gŵn bach a roddwyd ar werth yn ystod unrhyw gyfnod o 12 mis;

- (c) yn cyflenwi o'r fangre honno gi neu gŵn bach, a anwyd o 3 neu ragor o dorllwythi o gŵn bach yn ystod unrhyw gyfnod o 12 mis;
- (d) yn hysbysebu busnes o fridio neu o werthu cŵn bach o'r fangre honno.

(2) At ddibenion paragraff (1) rhagdybir bod unrhyw gi a ganfyddir mewn mangre yn cael ei gadw gan feddiannydd y fangre honno nes profir i'r gwrthwyneb.

(3) At ddibenion paragraffau (1)(a) i (c) nid yw'n berthnasol a yw'r torllwythi o gŵn bach wedi eu bridio o'r geist bridio y cyfeirir atynt ym mharagraff (1), ai peidio.

(4) Mae'r rheoliad hwn yn ddarostyngedig i reoliad 6.

Bridio cŵn: eithrio

6.—(1) Nid yw person yn cynnal y gweithgaredd o fridio cŵn at ddibenion adran 13(1) o'r Ddeddf os yw'r cŵn a grybwyllwyd yn rheoliad 5 yn cael eu bridio—

- (a) i'w defnyddio mewn gweithdrefnau a reoleiddir, a
- (b) mewn lle a bennir mewn trwydded adran 2C yn rhinwedd adran 2B(2)(b) o Ddeddf Anifeiliaid (Gweithdrefnau Gwyddonol) 1986.

(2) Ym mharagraff (1) mae i "gweithdrefn a reoleiddir" a "trwydded adran 2C" yr ystyr a roddir i "regulated procedure" a "section 2C licence" gan adran 30 o Ddeddf Anifeiliaid (Gweithdrefnau Gwyddonol) 1986.

RHAN 3

Trwyddedau

Cais am drwydded

7.—(1) Er mwyn gwneud cais am drwydded o dan y Rheoliadau hyn, rhaid i geisydd gyflwyno –

- (a) cais ar ffurf ac mewn modd a gymeradwywyd gan yr awdurdod lleol;
- (b) rhaglen wella a chyfoethogi ddrafft;
- (c) rhaglen gymdeithasoli ddrafft;
- (d) manylion am nifer y cŵn llawndwf a chŵn bach y rhagwelir a fydd yn bresennol yn y fangre ar unrhyw adeg; ac
- (e) y dogfennau ategol hynny sy'n rhesymol ofynnol gan yr awdurdod.

(2) Rhaid i'r ceisydd dalu unrhyw ffi briodol yn unol â rheoliad 12.

Rhoi neu adnewyddu trwyddedau

8.—(1) Wrth gael cais sy'n cydymffurfio â rheoliad 7, rhaid i awdurdod lleol archwilio mangre'r ceisydd, ac os bydd wedi ei fodloni—

- (a) bod amodau'r drwydded naill ai wedi eu bodloni neu y byddant yn cael eu bodloni;
- (b) gyda'r rhaglen wella a chyfoethogi ddrafft;
- (c) gyda'r rhaglen gymdeithasoli ddrafft; a
- (d) gydag unrhyw faterion eraill y mae'r awdurdod lleol yn eu hystyried yn berthnasol;

caiff roi trwydded i'r ceisydd.

(2) Ynghlwm wrth bob trwydded a roddir, rhaid i'r awdurdod lleol roi—

- (a) yr amodau sydd wedi eu cynnwys yn Atodlen 1 i'r Rheoliadau hyn;
- (b) amod sy'n pennu'r nifer uchaf o gŵn llawndwf a chŵn bach sydd i'w cadw o dan delerau'r drwydded; ac
- (c) amod sy'n pennu cymhareb nifer y staff i nifer y cŵn llawndwf a fydd yn sicrhau, fel isafswm staffio—
 - (i) 1 gweinydd llawnamser am bob 20 ci llawndwf a gedwir; neu
 - (ii) 1 gweinydd rhan-amser am bob 10 ci llawndwf a gedwir.

(3) Yn ddarostyngedig i baragraff (2) caiff yr awdurdod lleol hefyd atodi amodau pellach i drwydded fel y mae'n ei ystyried yn angenrheidiol.

(4) Caiff yr awdurdod lleol roi neu adnewyddu trwydded am unrhyw gyfnod o hyd at 1 flwyddyn.

Ystyried ceisiadau am drwyddedau

9.—(1) Wrth ystyried a ddylid rhoi neu adnewyddu trwydded, rhaid i'r awdurdod lleol fod wedi ei fodloni—

- (a) bod y cŵn yn cael eu cadw bob amser mewn llety o wneuthuriad a maint priodol, gyda chyfleusterau ymarfer, tymheredd, goleuo, awyru a glanweithdra priodol;
- (b) bod cyfleusterau esgor priodol ar gael;
- (c) bod y cŵn yn cael cyflenwad addas o fwyd, diod a gwasarn; a
- (d) bod y cŵn yn cael cyfleusterau digonol i'w galluogi i arddangos patrymau ymddygiad naturiol.

(2) Cyn rhoi neu adnewyddu trwydded, bydd hawl gan awdurdod lleol, wrth ystyried a fydd amodau'r drwydded yn cael eu bodloni, i roi sylw i ymddygiad y ceisydd, neu i unrhyw amgylchiadau eraill a ystyrir yn berthnasol gan yr awdurdod lleol.

Pobl na chaniateir iddynt wneud cais am drwydded

10. Ni chaiff neb wneud cais am drwydded os yw wedi ei anghymhwysu o dan—

- (a) adran 33 o Ddeddf Lles Anifeiliaid (Gogledd Iwerddon) 2011**(1)**;
- (b) adran 34 o'r Ddeddf;
- (c) adran 40(1) a (2) o Ddeddf Iechyd a Lles Anifeiliaid (Yr Alban) 2006**(2)**;
- (d) adran 33A o Orchymyn Cŵn (Gogledd Iwerddon) 1983**(3)**;
- (e) adran 3(3) o Ddeddf Bridio Cŵn 1973**(4)** rhag cadw sefydliad bridio;
- (f) adran 4(3) o Ddeddf Sefydliadau Marchogaeth 1964 rhag cadw sefydliad marchogaeth**(5)**;
- (g) adran 3(3) o Ddeddf Sefydliadau Lletya Anifeiliaid 1963 rhag cadw sefydliad lletya**(6)** ;
- (h) adran 1(1) o Ddeddf Diogelu Anifeiliaid (Diwygio) 1954 rhag gwarchod anifail**(7)**;
- (i) adran 5(3) o Ddeddf Anifeiliaid Anwes 1951 rhag cadw siop anifeiliaid anwes**(8)**; neu
- (j) adran 6(2) o Ddeddf Anifeiliaid Gwyllt Peryglus 1976 rhag bod yn berchen anifail**(9)**,

ac y mae unrhyw drwydded a ddyroddir i berson sydd wedi ei anghymhwysu felly yn annilys.

Marwolaeth deiliad trwydded

11.—

-
- (1) 2011 p. 16.
 - (2) 2006 dsa 11.
 - (3) 1983/764 (G.I. 8).
 - (4) 1973 p.60. Diwygiwyd adran 3(3) gan adran 5(1) o Ddeddf Bridio a Gwerthu Cŵn (Lles) 1999 (p.11).
 - (5) 1964 p. 70. Diwygiwyd adran 4(3) gan adran 64 o Ddeddf Lles Anifeiliaid 2006 a pharagraff 6(2) o Atodlen 3 i'r Ddeddf honno.
 - (6) 1963 p. 43. Diwygiwyd adran 3(3) gan adran 64 o Ddeddf Lles Anifeiliaid 2006 a pharagraff 5(2) o Atodlen 3 i'r Ddeddf honno.
 - (7) 1954 p.40. Diddymwyd adran 1 gan adran 65 o Ddeddf Lles Anifeiliaid 2006 ac Atodlen 4 i'r Ddeddf honno.
 - (8) 1951 p.35. Diwygiwyd adran 5(3) gan adran 64 o Ddeddf Lles Anifeiliaid 2006 a pharagraff 3(2) o Atodlen 3 i'r Ddeddf honno.
 - (9) 1976 p.38. Diwygiwyd adran 6(2) gan adran 64 o Ddeddf Lles Anifeiliaid 2006 a pharagraff 9 o Atodlen 3 i'r Ddeddf honno.

(1) Os bydd y deiliad trwydded yn marw, rhagdybir bod y drwydded honno wedi ei rhoi i gynrychiolwyr personol y deiliad trwydded, ar yr amod nad oes yr un o'r cynrychiolwyr personol yn ddarostyngedig i orchymyn anghymhwys o dan unrhyw un o'r darpariaethau a bennir yn rheoliad 10, a bydd y drwydded yn parhau mewn grym am gyfnod o 3 mis, sy'n cychwyn gyda dyddiad y farwolaeth, ond yn parhau'n ddarostyngedig i'r darpariaethau yn Rhan 3.

(2) Rhaid i'r cynrychiolwyr personol hysbysu'r awdurdod lleol a ddyroddodd y drwydded, fod y drwydded wedi ei breinio ynddynt hwy, o fewn 4 wythnos ar ôl marwolaeth y deiliad trwydded.

(3) Yn ddarostyngedig i baragraffau (4) a (5), caiff awdurdod lleol, ar gais y cynrychiolwyr personol hynny, estyn y cyfnod o 3 mis y cyfeirir ato ym mharagraff (1) os bodlonir yr awdurdod lleol fod yr estyniad yn angenrheidiol at y diben o ddirwyn i ben ystâd yr ymadawedig, ac nad oes amgylchiadau eraill sy'n peri y byddai'n annymunol caniatáu estyniad.

(4) Cyn estyn trwydded y tu hwnt i 1 flwyddyn o'r dyddiad y'i cyflwynwyd, rhaid i awdurdod lleol archwilio mangre'r deiliad trwydded, ac ar ôl hynny archwilio'r fangre o leiaf unwaith y flwyddyn yn ystod cyfnod yr estyniad.

(5) Ni chaniateir estyn unrhyw drwydded o dan baragraff (3) y tu hwnt i 3 blynedd o'r dyddiad y cyflwynwyd y drwydded.

Ffioedd

12.—(1) Caiff awdurdod lleol godi'r cyfryw ffioedd a ystyria'n angenrheidiol—

- (a) am ystyried cais am drwydded; ac
- (b) am roi neu adnewyddu trwydded.

(2) Ni chaiff y ffi a godir am ystyried cais am drwydded fod yn fwy na chostau rhesymol cyflawni'r ystyriaeth honno.

(3) Ni chaiff y ffi a godir am roi neu adnewyddu trwydded fod yn fwy na swm y costau am roi neu adnewyddu a'r costau disgwylidig rhesymol am fonitro cydymffurfiaeth y deiliad trwydded â'r Rheoliadau hyn ac amodau'r drwydded yn y dyfodol.

Canllawiau

13. Rhaid i'r awdurdod lleol, wrth gyflawni ei swyddogaethau o dan y Rheoliadau hyn, roi sylw i unrhyw ganllawiau a ddyroddir gan Weinidogion Cymru.

RHAN 4

Atal Dros Dro, Amrywio a Dirymu Trwydded

Seiliau ar gyfer atal dros dro ac amrywio trwydded

14. Caiff awdurdod lleol atal dros dro neu amrywio trwydded ar unrhyw adeg os bodlonir yr awdurdod lleol—

- (a) nad yw'r materion y cyfeirir atynt yn rheoliad 9(1)(a) i (d) wedi eu bodloni;
- (b) na chydymffurfir ag amodau'r drwydded;
- (c) y cyflawnwyd toriad o'r Rheoliadau hyn;
- (d) bod gwybodaeth a gyflenwyd gan y deiliad trwydded yn ffug; neu
- (e) bod atal dros dro neu amrywio'n angenrheidiol er mwyn diogelu lles ci.

Y weithdrefn ar gyfer atal dros dro ac amrywio

15.—(1) Bydd atal dros dro neu amrywio trwydded o dan reoliad 14 yn cael effaith ar ddiwedd y cyfnod o 7 diwrnod sy'n cychwyn gyda diwrnod cyflwyno'r hysbysiad o'r ataliad dros dro neu'r amrywiad.

(2) Os yw'n angenrheidiol er mwyn diogelu lles anifail, caiff yr awdurdod lleol bennu yn yr hysbysiad fod yr ataliad dros dro neu'r amrywiad i gael effaith ar unwaith.

(3) Raid i hysbysiad o ataliad dros dro neu amrywiad—

- (a) datgan seiliau'r awdurdod lleol dros atal dros dro neu amrywio;
- (b) datgan pa bryd y daw'r ataliad dros dro neu'r amrywiad i rym;
- (c) pennu pa gamau, ym marn yr awdurdod lleol, y mae'n angenrheidiol eu cymryd er mwyn ymateb i'r seiliau; a
- (d) esbonio bod hawl gan y deiliad trwydded i wneud sylwadau ysgrifenedig o dan baragraff (4), rhoi iddo fanylion y person y dylid cyflwyno'r sylwadau hynny iddo, a datgan erbyn pa ddyddiad y mae'n rhaid eu cyflwyno.

(4) Os nad yw'r hysbysiad i gael effaith ar unwaith, caiff y deiliad trwydded gyflwyno sylwadau ysgrifenedig yn gwrthwynebu'r hysbysiad, i'r awdurdod lleol o fewn cyfnod o 7 diwrnod sy'n cychwyn gyda dyddiad cyflwyno'r hysbysiad.

(5) Os gwneir sylwadau o dan baragraff (4), ni fydd yr ataliad dros dro neu'r amrywiad yn cael effaith hyd nes bo'r awdurdod lleol wedi ystyried y sylwadau ac wedi penderfynu arnynt yn unol â pharagraff (6).

(6) Rhaid i'r awdurdod lleol wneud penderfyniad ar y sylwadau, a hysbysu'r deiliad trwydded o'r penderfyniad hwnnw mewn ysgrifen, gan roi rhesymau, o fewn cyfnod o 7 diwrnod sy'n cychwyn gyda'r diwrnod y mae'r awdurdod yn cael y sylwadau hynny.

(7) Os yw trwydded wedi ei atal dros dro am fwy na 28 niwrnod, rhaid i awdurdod lleol—

- (a) adfer y drwydded honno a ataliwyd dros dro; neu
- (b) dirymu'r drwydded honno a ataliwyd dros dro.

Adfer trwydded

16.—(1) Rhaid i awdurdod lleol, drwy hysbysiad, adfer trwydded a ataliwyd dros dro, unwaith y'i bodlonir bod y seiliau a bennwyd yn yr hysbysiad o ataliad dros dro wedi eu datrys, neu y byddant yn cael eu datrys.

(2) Wrth adfer trwydded o dan baragraff (1) ceir amrywio'r cyfnod y dyroddir y drwydded ar ei gyfer ond ni cheir estyn y drwydded y tu hwnt i 1 flwyddyn o'r dyddiad y cafodd ei hadfer.

Seiliau ar gyfer dirymu trwydded

17.—(1) Caiff awdurdod lleol ddirymu trwydded os bodlonir yr awdurdod lleol—

- (a) nad yw'r materion y cyfeirir atynt yn rheoliad 9(1)(a) i (d) wedi eu bodloni;
- (b) na chydymffurfir ag amodau'r drwydded;
- (c) y cyflawnwyd toriad o'r Rheoliadau hyn;
- (d) bod gwybodaeth a gyflenwyd gan y deiliad trwydded yn ffug; neu
- (e) bod dirymu'n angenrheidiol er mwyn diogelu lles ci.

(2) Os anghymhwysir deiliad trwydded o dan unrhyw un o'r deddfiadau yn rheoliad 10, dirymir trwydded y deiliad hwnnw yn awtomatig pan fo'r cyfnod o amser a ganiateir ar gyfer unrhyw apêl yn dod i ben, neu os gwneir apêl, pan wrthodir yr apêl honno.

Hysbysiad dirymu

18. Rhaid i hysbysiad dirymu—

- (a) datgan seiliau'r awdurdod lleol dros ddirymu;
- (b) datgan pa bryd y daw'r dirymiad i rym; a
- (c) nodi bod hawl i apelio i lys ynadon.

RHAN 5

Apelau

Hawl i Apelio

19.—(1) Caiff unrhyw berson a dramgwyddir oherwydd gwrthod rhoi neu adnewyddu trwydded, neu benderfyniad i ddirymu trwydded, apelio i lys ynadon.

(1) Bydd y weithdrefn mewn apêl i lys ynadon o dan baragraff (1) ar ffurf cwyn, a bydd Deddf Llysoedd Ynadon 1980(1) yn gymwys i'r achos.

(2) Y cyfnod a ganiateir ar gyfer dwyn apêl yw cyfnod o 28 diwrnod sy'n cychwyn gyda'r diwrnod sy'n dilyn y diwrnod y rhoddir hysbysiad o'r penderfyniad.

RHAN 6

Darpariaethau amrywiol

Pŵer i gymryd samplau

20. Caiff arolygydd, at y diben o sicrhau y cydymffurfir â darpariaethau'r Rheoliadau hyn, gymryd samplau o boer neu o flew unrhyw gi sydd mewn mangre a feddiannir gan y deiliad trwydded, ar gyfer cynnal profion DNA.

Dyletswydd i gynorthwyo gyda chymryd samplau

21. Rhaid i'r deiliad trwydded gydymffurfio ag unrhyw gais rhesymol gan arolygydd, i hwyluso adnabod ac archwilio ci a chymryd samplau yn unol â rheoliad 20 ac, yn benodol, trefnu i gorlannu ci os gofynnir iddo wneud hynny gan arolygydd.

Troseddau

22.—(1) Cyflawnir trosedd os yw person, heb awdurdod cyfreithiol nac esgus, yn mynd yn groes i unrhyw amod trwyddedu.

(2) Mae person sy'n euog o drosedd o dan y rheoliad hwn yn agored, ar gollfarn ddiannod, i gyfnod yn y carchar nad yw'n hwy na 6 mis, dirwy nad yw'n fwy na lefel 5 ar y raddfa safonol, neu'r ddau.

Pwerau mynediad

23. Rhaid trin toriad o amod trwydded fel trosedd berthnasol yn yr ystyr a roddir i "relevant offence" at

(1) 1980 p. 43.

ddibenion adran 23 o'r Ddeddf (mynd i mewn a chwilio o dan warant mewn cysylltiad â throseddau).

Pwerau sy'n dilyn collfarn

24. Mae'r pwerau perthnasol sy'n dilyn collfarn, a gynhwysir yn adrannau 34 a 42 o'r Ddeddf, yn gymwys mewn perthynas â chollfarn am drosedd o dorri amod trwydded a roddir o dan y Rheoliadau hyn.

Darpariaethau trosiannol

25. Bydd trwydded a roddwyd o dan Ddeddf Bridio Cŵn 1973 yn parhau i gael effaith fel pe bai'n drwydded a roddwyd o dan reoliad 5.

Diwygiadau canlyniadol

26. Mae Atodlen 2 (diwygiadau canlyniadol) yn cael effaith.

Gorfodi

27. Gorfodir y Rheoliadau hyn gan yr awdurdod lleol.

Llofnod
Y Dirprwy Weinidog Ffermio a Bwyd, o dan
awdurdod y Gweinidog Cyfoeth Naturiol, un o
Weinidogion Cymru.
Dyddiad

YR ATODLENNI

ATODLEN 1 Rheoliad 8(2)

RHAN 1

Amodau Trwydded

Amod 1: Gwella a Chyfoethogi

1. Rhaid i'r deiliad trwydded weithredu rhaglen wella a chyfoethogi a gymeradwywyd gan yr awdurdod lleol.

Amod 2: Cymdeithasoli

2. Rhaid i'r deiliad trwydded weithredu rhaglen gymdeithasoli a gymeradwywyd gan yr awdurdod lleol.

Amod 3: Iechyd

3. Rhaid i'r deiliad trwydded gymryd pob cam rhesymol i ddiogelu cŵn rhag poen, dioddefaint, anaf a chlefyd.

Amod 4: Paru

4. Rhaid i'r deiliad trwydded sicrhau nad yw gast fridio—

- (a) yn cael ei pharu cyn ei bod yn 12 mis oed;
- (b) yn rhoi genedigaeth i fwy nag un torllwyth o gŵn bach o fewn cyfnod o 12 mis; nac
- (c) yn rhoi genedigaeth i gyfanswm o fwy na 6 torllwyth o gŵn bach.

Amod 5: Newid perchnogaeth ci bach

5. Rhaid i'r deiliad trwydded barhau'n berchennog ac yn feddiannwr unrhyw gi bach yn y fangre a feddiannir gan y deiliad trwydded hyd nes bo'r ci bach yn 56 diwrnod oed, o leiaf.

Amod 6: Gofynion cofnodi geist bridio

6.—(1) Rhaid i'r deiliad trwydded gynnal cofnod ysgrifenedig mewn perthynas â phob gast fridio a gedwir, gan nodi—

- (a) ei henw;
- (b) ei dyddiad geni;
- (c) ei brid;
- (d) disgrifiad ffisegol ohoni, gan gynnwys ei lliw a'i nodweddion adnabod;
- (e) ei statws iechyd;
- (f) manylion paru, gan gynnwys;
 - (i) mewn perthynas â'r tad, yr wybodaeth y mae is-baragraff 1(a) i (e) yn ei gwneud yn ofynnol;
 - (ii) mewn perthynas â phob ci bach a anwyd—
 - (aa) dyddiad geni;
 - (bb) pa bryd y trosglwyddwyd perchenogaeth, ac enw a chyfeiriad y perchennog newydd.

(2) Pan drosglwyddir perchenogaeth gast fridio, rhaid i'r deiliad trwydded gofnodi enw, cyfeiriad a rhif teleffon y perchennog newydd yn y cofnod y cyfeirir ato yn is-baragraff (1) a rhaid i'r deiliad trwydded ddarparu copi o'r cofnod hwnnw i'r perchennog newydd a chadw copi ohono ei hunan.

(3) Rhaid i'r cofnod y cyfeirir ato yn is-baragraff (1) fod ar gael i'w archwilio a rhaid i'r deiliad trwydded ddal gafael ynddo drwy gydol oes yr ast fridio.

Amod 7: Gofynion cofnodi cŵn bach

7.—(1) Rhaid i'r deiliad trwydded gynnal cofnod ysgrifenedig sy'n cadarnhau'r manylion canlynol mewn perthynas â phob ci bach sydd yn y fangre a feddiannir gan y deiliad trwydded:

- (a) rhyw;
- (b) dyddiad geni;
- (c) brid;
- (d) disgrifiad ffisegol gan gynnwys lliw a nodweddion adnabod;
- (e) statws iechyd;
- (f) mewn perthynas â'r fam, yr wybodaeth y mae amod 6(1)(a) i (e) yn ei gwneud yn ofynnol; a
- (g) mewn perthynas â'r tad, yr wybodaeth y mae amod 6(1)(a) i (e) yn ei gwneud yn ofynnol.

(2) Pan drosglwyddir perchenogaeth ci bach, rhaid i'r deiliad trwydded gofnodi enw, cyfeiriad a rhif

teleffon y perchennog newydd yn y cofnod y cyfeirir ato yn is-baragraff (1) a rhaid i'r deiliad trwydded ddarparu copi o'r cofnod hwnnw i'r perchennog newydd a chadw copi ohono ei hunan.

(3) Rhaid i'r cofnod y cyfeirir ato yn is-baragraff (1) fod ar gael i'w archwilio gan yr awdurdod lleol ar unrhyw adeg, a rhaid i'r deiliad trwydded ddal gafael ynddo am 3 blynedd ar ôl geni'r ci bach.

ATODLEN 2 Rheoliad 26

Diwygiadau Canlyniadol

Deddf Bridio Cŵn 1973

1. Yn adran 5 o Ddeddf Bridio Cŵn 1973 (dehongli), yn is-adran (2), yn y diffiniad o “local authority”, hepgorer “and in Wales the council of a county or county borough”.

Deddf Llywodraeth Leol (Cymru) 1994

2. Yn Atodlen 16 o Ddeddf Llywodraeth Leol (Cymru) 1994 (diwygiadau canlyniadol eraill), hepgorer paragraff 42.

Deddf Cŵn Gwarchod 1975

3. Yn adran 3 o Ddeddf Cŵn Gwarchod 1975 (trwyddedau cwbiau cŵn gwarchod), o flaen is-adran (6), mewnosoder—

“(5B) Where a person is convicted of an offence under section 13(6) of the Animal Welfare Act 2006 arising from the contravention of section 13(1) of that Act in relation to dog breeding in Wales, or of an offence under the Animal Welfare (Breeding of Dogs) (Wales) Regulations 2014, subsections (4) and (5) apply as they do to convictions under this Act”.

Deddf Anifeiliaid Gwyllt Peryglus 1976

4. Ar ddiwedd adran 6 o Ddeddf Anifeiliaid Gwyllt Peryglus 1976 (cosbau) mewnosoder—

“(3B) Where a person is convicted of an offence under section 13(6) of the Animal Welfare Act 2006 arising from the contravention of section 13(1) of that Act in relation to dog breeding in Wales, or of an offence under the Animal Welfare (Breeding of Dogs) (Wales) Regulations 2014, subsections (2) and (3) apply as they do to convictions under this Act”.

Deddf Trwyddedu Sŵau 1981

5. Yn adran 4 o Ddeddf Trwyddedu Sŵau 1981 (rhoi neu wrthod trwydded), yn is-adran (5), mewnosoder ar y diwedd—

““section 13(6) of the Animal Welfare Act 2006, so far as the offence arises from the contravention of section 13(1) of that Act in relation to dog breeding in Wales;

the Animal Welfare (Breeding of Dogs) (Wales) Regulations 2014.”

Rheoliadau drafft a osodwyd gerbron Senedd Cymru yn unol ag adran 61(2) o Ddeddf Lles Anifeiliaid 2006, i'w cymeradwyo drwy benderfyniad gan Senedd Cymru

OFFERYNNAU STATUDOL
CYMRU DRAFFT

2021 Rhif (Cy.)

ANIFEILIAID, CYMRU

**Rheoliadau Lles Anifeiliaid
(Trwyddedu Gweithgareddau sy'n
Ymwneud ag Anifeiliaid) (Cymru)
2021**

NODYN ESBONIADOL

(Nid yw'r nodyn hwn yn rhan o'r Rheoliadau)

Mae'r Rheoliadau hyn yn darparu ar gyfer trwyddedu personau sy'n ymwneud yng Nghymru â gwerthu anifeiliaid fel anifeiliaid anwes.

Mae rheoliad 3 yn pennu'r gweithgareddau hyn at ddibenion adran 13(1) o Ddeddf Lles Anifeiliaid 2006 ("Deddf 2006") ac yn darparu i awdurdodau lleol fod yr awdurdodau trwyddedu. Canlyniad y pennu hwn, yn ddarostyngedig i feini prawf cymhwysu, yw bod rhaid i unrhyw berson sy'n dymuno cynnal unrhyw un neu ragor o'r gweithgareddau hyn yng Nghymru gael trwydded oddi wrth yr awdurdod lleol o dan y Rheoliadau hyn. Mae'r gofynion hyn yn disodli'r gofynion, yng Nghymru, i gael trwydded o dan Ddeddf Anifeiliaid Anwes 1951.

Mae person sy'n cynnal unrhyw un neu ragor o'r gweithgareddau hyn yng Nghymru heb drwydded o dan y Rheoliadau hyn yn cyflawni trosedd o dan adran 13(6) o Ddeddf 2006 ac yn agored i gael ei garcharu am gyfnod hyd at 6 mis, neu i gael dirwy, neu'r ddau. O dan adran 30 o Ddeddf 2006, caiff awdurdodau lleol erlyn am unrhyw drosedd o dan y Ddeddf honno.

Mae Rhan 2 o'r Rheoliadau yn nodi sut y caiff person wneud cais i'r awdurdod lleol am drwydded ac yn nodi materion y mae rhaid i awdurdod lleol fod wedi ei fodloni mewn cysylltiad â hwy wrth ystyried rhoi trwydded neu adnewyddu trwydded. Mae'n darparu i awdurdod lleol godi ffioedd i dalu'r costau y

mae'n mynd iddynt wrth gyflawni'r swyddogaeth hon, gan ystyried cydymffurfedd deiliad trwydded â'r Rheoliadau hyn, gorfodi a gweinyddu. Mae'n pennu bod rhaid i awdurdod lleol osod amodau trwydded penodol ar bob trwydded a roddir neu a adnewyddir. Mae'n darparu bod rhaid i awdurdod lleol benodi arolygydd pan fydd yn ystyried bod hynny'n briodol, at ddiben sicrhau cydymffurfedd ag amodau'r drwydded. Mae'n ei gwneud yn ofynnol i awdurdod lleol roi sylw i ganllawiau a ddyroddir gan Weinidogion Cymru wrth gyflawni eu swyddogaethau o dan y Rheoliadau hyn. Mae'n darparu pwerau i arolygwyr gymryd samplau o anifeiliaid.

Mae Rhan 3 yn nodi'r amgylchiadau a'r gweithdrefnau y caniateir atal dros dro, amrywio neu ddirymu trwydded oddi tanynt. Mae hefyd yn darparu bod torri amod trwydded neu rwystro unrhyw arolygydd a benodir at ddibenion gorfodi'r Rheoliadau hyn yn drosedd ac mae'n cymhwyso pwerau perthnasol yn dilyn euogfarn sydd wedi eu cynnwys yn Neddf 2006.

Mae Rhan 4 yn darparu ar gyfer apelau yn erbyn penderfyniadau trwyddedu gan awdurdodau lleol.

Mae Rhan 5 yn gwneud diddymiadau, diwygiadau canlyniadol a darpariaeth arbed.

Mae Rhan 6 yn nodi bod rhaid i awdurdodau lleol ddarparu gwybodaeth benodol i Weinidogion Cymru.

Mae Atodlen 1 yn disgrifio pob math o weithgaredd trwyddedadwy.

Mae Atodlen 2 yn nodi'r amodau cyffredinol sy'n gymwys i'r holl weithgareddau trwyddedadwy.

Mae Atodlen 3 yn nodi'r amodau penodol sy'n gymwys i bob gweithgaredd trwyddedadwy.

Mae Atodlen 4 yn rhestru personau na chaniateir iddynt wneud cais am drwydded.

Mae Atodlen 5 yn darparu ar gyfer diddymiadau a diwygiadau canlyniadol.

Ystyriwyd Cod Ymarfer Gweinidogion Cymru ar gynnal Aseidiadau Effaith Rheoleiddiol mewn perthynas â'r Rheoliadau hyn. O ganlyniad, lluniwyd asesiad effaith rheoleiddiol o'r costau a'r manteision sy'n debygol o ddeillio o gydymffurfio â'r Rheoliadau hyn yng Nghymru. Gellir cael copi oddi wrth Swyddfa'r Prif Swyddog Milfeddygol, Llywodraeth Cymru, Parc Cathays, Caerdydd, CF10 3NQ neu drwy e-bostio cais i: LlesAnifeiliaidAnwes@llyw.cymru.

Rheoliadau drafft a osodwyd gerbron Senedd Cymru yn unol ag adran 61(2) o Ddeddf Lles Anifeiliaid 2006, i'w cymeradwyo drwy benderfyniad gan Senedd Cymru

OFFERYNNAU STATUDOL
CYMRU DRAFFT

2021 Rhif (Cy.)

ANIFEILIAID, CYMRU

**Rheoliadau Lles Anifeiliaid
(Trwyddedu Gweithgareddau sy'n
Ymwneud ag Anifeiliaid) (Cymru)
2021**

Gwnaed

Yn dod i rym

10 Medi 2021

Mae Gweinidogion Cymru, sef yr awdurdod cenedlaethol priodol o ran Cymru(1), yn gwneud y Rheoliadau a ganlyn drwy arfer y pwerau a roddir gan adran 13(2), (7), (8) a (10) o Ddeddf Lles Anifeiliaid 2006(2), a Rhannau 1 a 3 o Atodlen 1 iddi.

Yn unol ag adran 13(9) o'r Ddeddf honno, mae Gweinidogion Cymru wedi ymgynghori â'r personau hynny yr ymddengys iddynt hwy eu bod yn cynrychioli buddiannau y mae'r Rheoliadau hyn yn ymwneud â hwy fel yr oeddent yn ystyried ei bod yn briodol.

Yn unol ag adran 61(2) o'r Ddeddf honno(3), gosodwyd drafft o'r offeryn hwn gerbron Senedd Cymru ac fe'i cymeradwywyd ganddi drwy benderfyniad.

(1) Mae "the appropriate national authority" ("yr awdurdod cenedlaethol priodol") wedi ei ddiffinio yn adran 62(1) o Ddeddf Lles Anifeiliaid 2006 (p. 45). Mae'r swyddogaethau a roddir i Gynulliad Cenedlaethol Cymru bellach wedi eu breinio yng Ngweinidogion Cymru yn rhinwedd adran 162 o Ddeddf Llywodraeth Cymru 2006 (p. 32), a pharagraffau 30 a 32 o Atodlen 11 iddi.

(2) 2006 p. 45.

(3) Yn rhinwedd adran 162 o Ddeddf Llywodraeth Cymru 2006, a pharagraff 34 o Atodlen 11 iddi, mae'r cyfeiriad yn adran 61(2) at "House of Parliament" yn cynnwys Senedd Cymru.

RHAN 1

Cyflwyniad

Enwi, cychwyn a chymhwysu

1.—(1) Enw'r Rheoliadau hyn yw Rheoliadau Lles Anifeiliaid (Trwyddedu Gweithgareddau sy'n Ymwneud ag Anifeiliaid) (Cymru) 2021.

(2) Mae'r Rheoliadau hyn yn dod i rym ar 10 Medi 2021.

(3) Mae'r Rheoliadau hyn yn gymwys o ran Cymru, ac eithrio paragraff 2 o Atodlen 5 sy'n gymwys o ran Cymru a Lloegr.

Dehongli

2. Yn y Rheoliadau hyn—

ystyr “amod cyffredinol” (“*general condition*”) yw'r amodau a nodir yn Atodlen 2;

ystyr “amodau penodol perthnasol” (“*relevant specific conditions*”) mewn perthynas â'r gweithgaredd o werthu anifeiliaid fel anifeiliaid anwes (neu gyda'r bwriad o'u hailwerthu'n ddiweddarach fel anifeiliaid anwes) fel a ddisgrifir ym mharagraff 2 o Atodlen 1, yw'r amodau a nodir yn Atodlen 3;

ystyr “amodau trwydded” (“*licence conditions*”) yw—

(a) yr amodau cyffredinol, a

(b) yr amodau penodol perthnasol;

ystyr “anifail anwes” (“*pet*”) yw anifail a gedwir yn bennaf neu'n barhaol, neu y bwriedir ei gadw'n bennaf neu'n barhaol, gan berson ar gyfer—

(a) diddordeb personol,

(b) cwmnïaeth,

(c) dibenion addurnol, neu

(d) unrhyw gyfuniad o baragraffau (a) i (c);

ystyr “awdurdod lleol” (“*local authority*”) yw'r cyngor ar gyfer sir neu fwrdeistref sirol yng Nghymru;

ystyr “cath fach” (“*kitten*”) yw cath sy'n iau na 6 mis oed;

ystyr “ci bach” (“*puppy*”) yw ci sy'n iau na 6 mis oed;

ystyr “y Ddeddf” (“*the Act*”) yw Deddf Lles Anifeiliaid 2006;

ystyr “gweithgaredd trwyddedadwy” (“*licensable activity*”) yw gweithgaredd a ddisgrifir ym mharagraff 2 o Atodlen 1;

ystyr “gweithredwr” (“*operator*”) yw unigolyn—

(a) sy'n cynnal y gweithgaredd trwyddedadwy, sy'n ceisio cynnal y gweithgaredd trwyddedadwy, neu sy'n caniatáu yn fwriadol i'r gweithgaredd trwyddedadwy gael ei gynnal, neu

(b) pan fo trwydded wedi ei rhoi neu ei hadnewyddu, sy'n ddeiliad y drwydded;

ystyr "ci llawndwf" ("adult dog") yw ci nad ydyw'n iau na 6 mis oed;

ystyr "milfeddyg" ("*veterinary surgeon*") yw person a gofrestrir yn y gofrestr milfeddygon neu yn y gofrestr filfeddygol atodol, a gedwir o dan Ddeddf Milfeddygon 1996(1);

ystyr "trwydded" ("*licence*"), ac eithrio fel y mae'r cyd-destun yn mynnu fel arall yn rheoliad 10(1)(b) neu pan ddarperir yr ystyr yn fwy penodol, yw trwydded i gynnal gweithgaredd trwyddedadwy a roddir neu a adnewyddir o dan y Rheoliadau hyn, ac mae ymadroddion cytras i'w dehongli yn unol â hynny.

Trwyddedu gweithredwyr

3.—(1) Mae pob gweithgaredd trwyddedadwy yn weithgaredd penodedig at ddibenion adran 13(1) o'r Ddeddf.

(2) Yr awdurdod lleol yw'r awdurdod trwyddedu ar gyfer unrhyw weithgaredd trwyddedadwy a gynhelir mewn mangre yn ei ardal.

RHAN 2

Rhoi, adnewyddu ac amrywio trwydded â chydsyniad ac arolygu mangre

Amodau rhoi neu adnewyddu trwydded

4.—(1) Mae'r rheoliad hwn yn gymwys—

(a) pan fo awdurdod lleol wedi cael cais ysgrifenedig oddi wrth weithredwr i roi neu adnewyddu trwydded i gynnal gweithgaredd trwyddedadwy ar fangre yn ardal yr awdurdod lleol, a

(b) pan fo'r cais yn rhoi'r wybodaeth honno sy'n ofynnol gan yr awdurdod lleol.

(2) Rhaid i'r awdurdod lleol—

(a) penodi un neu ragor o arolygwyr sy'n meddu ar gymwysterau addas i arolygu unrhyw fangre y mae'r gweithgaredd trwyddedadwy,

(1) 1971 p. 80.

neu unrhyw ran ohono, yn cael ei gynnal neu i'w gynnal arni, a

(b) yn dilyn yr arolygiad hwnnw, roi trwydded i'r gweithredwr, neu adnewyddu trwydded y gweithredwr, yn unol â'r cais, os yw'r awdurdod lleol wedi ei fodloni—

(i) y caiff amodau'r drwydded eu bodloni,

(ii) bod unrhyw ffi briodol wedi ei thalu yn unol â rheoliad 12, a

(iii) bod rhoi neu adnewyddu'r drwydded yn briodol ar ôl ystyried yr adroddiad a gyflwynir iddo yn unol â rheoliad 9.

(3) Rhaid i awdurdod lleol atodi i bob trwydded a roddir neu a adnewyddir—

(a) yr amodau cyffredinol, a

(b) yr amodau penodol perthnasol.

(4) Wrth ystyried pa un a gaiff amodau'r drwydded eu bodloni, rhaid i awdurdod lleol ystyried ymddygiad y ceisydd fel gweithredwr y gweithgaredd trwyddedadwy y mae'r cais am roi neu adnewyddu trwydded yn ymwneud ag ef, pa un a yw'r ceisydd yn berson addas a phriodol i fod yn weithredwr y gweithgaredd hwnnw ac unrhyw amgylchiadau perthnasol eraill.

(5) Ni chaniateir i awdurdod lleol roi trwydded i weithredwr, neu adnewyddu trwydded gweithredwr, o dan unrhyw amgylchiadau ac eithrio'r rhai a ddisgrifir yn y Rheoliadau hyn.

(6) Mae pob trwydded a roddir neu a adnewyddir mewn perthynas ag unrhyw un neu ragor o'r gweithgareddau trwyddedadwy hyn yn ddarostyngedig i amodau'r drwydded.

Cyfnod trwydded

5. Caiff awdurdod lleol roi neu adnewyddu trwydded am unrhyw gyfnod hyd at 1 flwyddyn.

Pŵer i gymryd samplau o anifeiliaid

6. Caiff arolygydd, at ddibenion sicrhau y cydymffurfir ag amodau'r drwydded, gymryd samplau ar gyfer profion labordy o unrhyw anifeiliaid ar fangre a feddiennir gan weithredwr.

Dyletswydd i gynorthwyo o ran cymryd samplau o anifeiliaid

7. Rhaid i weithredwr gydymffurfio ag unrhyw gais rhesymol gan arolygydd i hwyluso adnabod ac archwilio anifail a chymryd samplau yn unol â rheoliad 6 ac, yn benodol, rhaid iddo drefnu i anifail gael ei atal mewn ffordd addas os gofynnir iddo wneud hynny gan arolygydd.

Amrywio neu ddirymu trwydded ar gais deiliad trwydded, neu â chydysyniad deiliad trwydded

8. Caiff awdurdod lleol ar unrhyw adeg amrywio neu ddirymu trwydded—

- (a) ar gais ysgrifenedig deiliad y drwydded, neu
- (b) ar ei gymhelliad ei hun, gyda chydysyniad ysgrifenedig deiliad y drwydded.

Adroddiad yr arolygydd

9.—(1) Pan fo awdurdod lleol yn trefnu arolygiad yn unol â rheoliad 4(2)(a), rhaid iddo drefnu i'r arolygydd gyflwyno adroddiad iddo.

(2) Rhaid i adroddiad yr arolygydd—

- (a) cynnwys gwybodaeth am y gweithredwr, unrhyw fangre berthnasol, unrhyw gofnodion perthnasol, cyflwr unrhyw anifeiliaid, ac unrhyw faterion perthnasol eraill, a
- (b) datgan pa un a yw'r arolygydd yn ystyried y caiff amodau'r drwydded eu bodloni ai peidio.

Personau na chaniateir iddynt wneud cais am drwydded

10.—(1) Ni chaniateir i'r personau a ganlyn wneud cais am drwydded mewn cysylltiad ag unrhyw weithgaredd trwyddedadwy—

- (a) person a restrir yn berson anghymwys ym mharagraffau 2 i 8 o Atodlen 4 pan fo'r terfyn amser ar gyfer unrhyw apêl yn erbyn yr anghymwysio hwnnw wedi dod i ben neu, os cyflwynwyd apêl, pan fo'r apêl honno wedi ei gwrthod;
- (b) person a restrir ym mharagraff 1 o Atodlen 4 yn berson a oedd yn ddeiliad trwydded a ddirymwyd pan fo'r terfyn amser ar gyfer unrhyw apêl yn erbyn y dirymu hwnnw wedi dod i ben neu, os cyflwynwyd apêl, pan fo'r apêl honno wedi ei gwrthod.

(2) Mae unrhyw drwydded a roddir neu a adnewyddir, neu a ddelir, gan berson a grybwyllir ym mharagraff (1)(a) neu (b) wedi ei dirymu yn awtomatig.

Marwolaeth deiliad trwydded

11.—(1) Os bydd deiliad trwydded yn marw, bernir bod y drwydded wedi ei rhoi i gynrychiolwyr personol y deiliad trwydded blaenorol hwnnw, neu wedi ei hadnewyddu mewn cysylltiad â chynrychiolwyr personol y deiliad trwydded blaenorol hwnnw.

(2) O dan yr amgylchiadau a ddisgrifir ym mharagraff (1), mae'r drwydded i barhau mewn grym

am 3 mis gan ddechrau â dyddiad marwolaeth deiliad blaenorol y drwydded neu am ba hyd bynnag yr oedd i barhau mewn grym oni bai am y farwolaeth (pa gyfnod bynnag yw'r byrraf) ond mae'n parhau i fod yn ddarostyngedig i'r darpariaethau yn Rhan 2.

(3) Rhaid i'r cynrychiolwyr personol hysbysu yn ysgrifenedig yr awdurdod lleol a roddodd neu a adnewyddodd y drwydded mai hwy yw deiliaid y drwydded bellach o fewn cyfnod o 28 o ddiwrnodau sy'n dechrau â dyddiad marwolaeth deiliad blaenorol y drwydded.

(4) Os yw'r cynrychiolwyr personol yn methu â hysbysu'r awdurdod lleol yn unol â hynny o fewn y cyfnod a bennir ym mharagraff (3), bydd y drwydded yn peidio â chael effaith pan ddaw'r cyfnod hwnnw i ben.

(5) Caiff yr awdurdod lleol a roddodd neu a adnewyddodd y drwydded, ar gais y cynrychiolwyr personol, estyn y cyfnod a bennir ym mharagraff (2) am hyd at 3 mis os yw wedi ei fodloni bod angen yr estyniad at ddiben dirwyn i ben ystad deiliad blaenorol y drwydded a bod hynny'n briodol o dan yr holl amgylchiadau.

Ffioedd

12.—(1) Caiff awdurdod lleol godi'r ffioedd hynny y mae'n ystyried eu bod yn briodol am—

- (a) ystyried cais i roi, adnewyddu neu amrywio trwydded gan gynnwys unrhyw arolygiad sy'n ymwneud â'r ystyried hwnnw, ac ar gyfer rhoi, adnewyddu neu amrywio trwydded,
- (b) costau disgwylidig rhesymol ystyried cydymffurfedd deiliad y drwydded â'r Rheoliadau hyn ac amodau'r drwydded y mae deiliad y drwydded yn ddarostyngedig iddynt o dan amgylchiadau ac eithrio'r rhai a ddisgrifir yn is-baragraff (a) gan gynnwys unrhyw arolygiad sy'n ymwneud â'r ystyried hwnnw,
- (c) costau disgwylidig rhesymol gorfodi mewn perthynas ag unrhyw weithgaredd trwyddedadwy gan weithredwr didrwydded, a
- (d) costau disgwylidig rhesymol cydymffurfio â rheoliad 26.

(2) Ni chaniateir i'r ffi a godir am ystyried cais i roi, adnewyddu neu amrywio trwydded ac ar gyfer unrhyw arolygiad sy'n ymwneud â'r ystyried hwnnw fod yn fwy na chostau rhesymol yr ystyried hwnnw a'r arolygiad cysylltiedig.

Canllawiau

13. Rhaid i awdurdod lleol, wrth gyflawni ei swyddogaethau o dan y Rheoliadau hyn, roi sylw i unrhyw ganllawiau a ddyroddir gan Weinidogion Cymru.

RHAN 3

Gorfodi a hysbysiadau

Seiliau dros atal trwydded dros dro, amrywio trwydded heb gydsyniad neu ddirymu trwydded

14. Caiff awdurdod lleol, heb unrhyw ofyniad i sicrhau cydsyniad deiliad y drwydded, benderfynu atal dros dro, amrywio neu ddirymu trwydded ar unrhyw adeg os yw wedi ei fodloni—

- (a) na chydymffurfir ag amodau'r drwydded,
- (b) y torrwyd y Rheoliadau hyn,
- (c) bod gwybodaeth a roddir gan ddeiliad y drwydded yn ffug neu'n gamarweiniol,
- (d) bod hynny'n angenrheidiol i ddiogelu lles anifail, neu
- (e) na fyddai deiliad y drwydded wedi gallu gwneud cais am drwydded newydd yn unol â rheoliad 10.

Y weithdrefn ar gyfer atal dros dro neu amrywio heb gydsyniad

15.—(1) Ac eithrio fel y darperir fel arall yn y rheoliad hwn, mae atal dros dro neu amrywio trwydded yn dilyn penderfyniad o dan reoliad 14 yn cael effaith ar ddiwedd cyfnod o 7 niwrnod gwaith sy'n dechrau â'r dyddiad y dyroddir hysbysiad am y penderfyniad i ddeiliad y drwydded neu, os nad yw'r dyddiad hwnnw yn ddiwrnod gwaith, y diwrnod gwaith nesaf.

(2) Os yw hynny'n angenrheidiol i ddiogelu lles anifail, caiff yr awdurdod lleol bennu yn yr hysbysiad am ei benderfyniad bod yr atal dros dro neu'r amrywio yn cael effaith ar unwaith.

(3) Mewn perthynas â phenderfyniad i atal dros dro neu amrywio trwydded, rhaid—

- (a) hysbysu deiliad y drwydded yn ysgrifenedig amdano,
- (b) datgan seiliau'r awdurdod lleol dros yr atal dros dro neu'r amrywio,
- (c) datgan pa bryd y bydd yn cael effaith,
- (d) pennu mesurau y mae'r awdurdod lleol yn ystyried eu bod yn angenrheidiol i unioni'r seiliau hynny, ac

- (e) esbonio hawl deiliad y drwydded i gyflwyno sylwadau ysgrifenedig yn unol â pharagraff (4) a rhoi manylion y person y caniateir cyflwyno'r sylwadau hynny iddo, ac erbyn diwedd pa ddyddiad y mae rhaid i'r sylwadau hynny ddod i'w law.

(4) Caiff deiliad y drwydded gyflwyno sylwadau ysgrifenedig y mae rhaid iddynt ddod i law'r awdurdod lleol o fewn cyfnod o 7 niwrnod gwaith sy'n dechrau â dyddiad dyroddi'r hysbysiad am y penderfyniad o dan reoliad 14 i atal dros dro neu amrywio'r drwydded neu, os nad yw'r dyddiad hwnnw yn ddiwrnod gwaith, y diwrnod gwaith nesaf.

(5) Ac eithrio mewn perthynas â hysbysiadau o dan baragraff (2), pan fo deiliad trwydded yn cyflwyno sylwadau ysgrifenedig sy'n dod i law'r awdurdod lleol o fewn y cyfnod a bennir ym mharagraff (4), nid yw'r atal dros dro neu'r amrywio i gael effaith oni bai bod yr awdurdod lleol, ar ôl ystyried y sylwadau, yn atal y drwydded dros dro neu'n ei hamrywio yn unol â pharagraff (6)(a).

(6) O fewn 7 niwrnod gwaith sy'n dechrau â'r dyddiad y mae unrhyw sylwadau a gyflwynir yn unol â pharagraff (5) yn dod i law, rhaid i'r awdurdod lleol, ar ôl ystyried y sylwadau—

- (a) atal dros dro neu amrywio'r drwydded,
- (b) canslo ei benderfyniad o dan reoliad 14 i atal dros dro neu amrywio'r drwydded,
- (c) cadarnhau atal dros dro neu amrywio'r drwydded o dan baragraff (2), neu
- (d) adfer y drwydded os yw wedi ei hatal dros dro, neu ganslo amrywio'r drwydded os yw wedi ei hamrywio, o dan baragraff (2).

(7) Rhaid i'r awdurdod lleol ddyroddi i ddeiliad y drwydded hysbysiad ysgrifenedig am ei benderfyniad o dan baragraff (6) a'r rhesymau drosto o fewn 7 niwrnod gwaith sy'n dechrau â'r dyddiad y mae unrhyw sylwadau a gyflwynir yn unol â pharagraff (4) yn dod i law neu, os nad yw'r dyddiad hwnnw yn ddiwrnod gwaith, sy'n dechrau â'r diwrnod gwaith nesaf.

(8) Mae penderfyniad yr awdurdod lleol o dan baragraff (6) i gael effaith pan fo'n cyflwyno ei hysbysiad o dan baragraff (7).

(9) Mae paragraff (10) yn gymwys os yw'r awdurdod lleol yn methu â chydymffurfio â pharagraff (6) neu (7).

(10) Pan fo'r paragraff hwn yn gymwys, ar ôl 7 niwrnod gwaith sy'n dechrau â'r dyddiad y mae unrhyw sylwadau a gyflwynir yn unol â pharagraff (4) yn dod i law neu, os nad yw'r dyddiad hwnnw yn ddiwrnod gwaith, sy'n dechrau â'r diwrnod gwaith nesaf—

- (a) bernir bod trwydded a ataliwyd dros dro o dan baragraff (2) wedi ei hadfer;
- (b) bernir bod trwydded a amrywiwyd o dan baragraff (2) yn cael effaith fel pe na bai wedi ei hamrywio;
- (c) bernir bod trwydded a ataliwyd dros dro o dan baragraff (6)(a) wedi ei hadfer;
- (d) bernir bod trwydded a amrywiwyd o dan baragraff (6)(a) yn cael effaith fel pe na bai wedi ei hamrywio;
- (e) bernir bod unrhyw drwydded a ddelir gan ddeiliad y drwydded ac eithrio trwydded a ataliwyd dros dro neu a amrywiwyd o dan baragraff (2) neu (6)(a) y penderfynodd yr awdurdod lleol ei hatal dros dro neu ei hamrywio o dan reoliad 14 yn parhau mewn grym ac nad yw wedi ei hamrywio felly.

(11) Unwaith y mae trwydded wedi ei hatal dros dro am 28 o ddiwrnodau, rhaid i'r awdurdod lleol, ar y diwrnod gwaith nesaf—

- (a) adfer y drwydded heb ei hamrywio,
- (b) amrywio'r drwydded a'i hadfer wedi ei hamrywio, neu
- (c) dirymu'r drwydded.

(12) Os yw'r awdurdod lleol yn methu â chydymffurfio â pharagraff (11), bernir bod y drwydded wedi ei hadfer heb ei hamrywio gan gael effaith ar unwaith.

Adfer trwydded a ataliwyd dros dro gan awdurdod lleol

16.—(1) Rhaid i awdurdod lleol adfer trwydded a ataliwyd dros dro drwy gyflwyno hysbysiad ysgrifenedig unwaith y mae wedi ei fodloni bod y seiliau a bennwyd yn yr hysbysiad atal dros dro wedi eu hunioni, neu y cânt eu hunioni.

(2) Pan fo awdurdod lleol yn adfer trwydded o dan baragraff (1), caiff lleihau'r cyfnod y mae wedi ei hadfer ar ei gyfer.

Hysbysiad dirymu

17.—(1) Mewn perthynas â phenderfyniad dirymu, rhaid—

- (a) hysbysu deiliad y drwydded yn ysgrifenedig amdano,
- (b) datgan seiliau'r awdurdod lleol dros ddirymu, ac
- (c) rhoi hysbysiad am hawl deiliad y drwydded i apelio i lys ynadon a'r cyfnod o dan reoliad 23 y caniateir cyflwyno apêl o'r fath o'i fewn.

(2) Mae'r penderfyniad yn cael effaith pan gyflwynir yr hysbysiad.

Rhwystro arolygwyr

18. Ni chaniateir i berson rwystro yn fwriadol arolygydd a benodir at ddibenion gorfodi'r Rheoliadau hyn wrth arfer unrhyw bwerau a roddir gan y Ddeddf neu oddi tani.

Troseddau

19.—(1) Mae'n drosedd i berson, heb awdurdod cyfreithlon neu esgus cyfreithlon—

- (a) torri amod trwydded;
- (b) methu â chydymffurfio â rheoliad 7 neu 18.

(2) Mae person sy'n cyflawni trosedd o dan baragraff (1) yn agored, o'i euogfarnu'n ddiannod, i ddirwy.

Pwerau mynediad

20. Rhaid trin torri amod trwydded fel trosedd berthnasol at ddibenion adran 23 o'r Ddeddf (mynd i fangre a'i chwilio o dan warant mewn cysylltiad â throseddau).

Pwerau ar ôl euogfarnu

21. Mae'r pwerau perthnasol ar ôl euogfarnu sydd wedi eu cynnwys yn adrannau 34 a 42 o'r Ddeddf yn gymwys mewn perthynas ag euogfarn am drosedd o dan reoliad 19.

Hysbysiadau

22.—(1) Caniateir i'r awdurdod lleol ddiwygio, atal dros dro neu ddirymu yn ysgrifenedig ar unrhyw adeg unrhyw hysbysiad a ddyroddir ganddo o dan y Rheoliadau hyn.

(2) Caniateir cyflwyno hysbysiad i berson—

- (a) drwy ei draddodi i'r person,
- (b) drwy ei adael yng nghyfeiriad post cyfredol neu hysbys diwethaf y person neu ei anfon drwy'r post i'r cyfeiriad post hwnnw, neu
- (c) drwy ei anfon mewn neges e-bost i gyfeiriad e-bost cyfredol neu hysbys diwethaf y person.

RHAN 4

Apelau

Apelau

23.—(1) Caiff unrhyw weithredwr sydd wedi ei dramgwyddo gan benderfyniad gan awdurdod lleol i wrthod rhoi neu adnewyddu trwydded, neu'r penderfyniad i ddirymu trwydded, apelio i lys ynadon.

(2) Mae'r weithdrefn mewn apêl i lys ynadon o dan baragraff (1) ar ffurf cwyn, ac mae Deddf Llysoedd Ynadon 1980(1) yn gymwys i'r achos.

(3) Y cyfnod pan ganiateir dwyn apêl yw 28 o ddiwrnodau gan ddechrau â'r diwrnod drannoeth y dyddiad y cyflwynir hysbysiad am y penderfyniad.

RHAN 5

Diddymiadau, diwygiadau canlyniadol a darpariaeth arbed

Diddymiadau a diwygiadau canlyniadol

24. Mae Atodlen 5 (diddymiadau a diwygiadau canlyniadol) i gael effaith.

Darpariaeth arbed

25. Bydd unrhyw drwydded sydd heb ddod i ben a roddir yn unol â darpariaethau Deddf Anifeiliaid Anwes 1951(2) yn parhau mewn grym am weddill ei chyfnod yn ddarostyngedig i ddarpariaethau'r Ddeddf honno fel yr oedd yn cael effaith ar y dyddiad perthnasol.

RHAN 6

Darparu gwybodaeth i Weinidogion Cymru

Darparu gwybodaeth i Weinidogion Cymru

26.—(1) Rhaid i bob awdurdod lleol ddarparu'r wybodaeth a ganlyn yn ysgrifenedig i Weinidogion Cymru—

- (a) nifer y trwyddedau mewn grym yn ei ardal ar bob dyddiad cyfeirio, a
- (b) lefel gyfartalog y ffioedd a godwyd gan yr awdurdod lleol am drwyddedau a roddwyd

(1) 1980. p. 43.

(2) 1951 p. 35 (14 & 15 Geo 6).

neu a adnewyddwyd ganddo ym mhob cyfnod cyfeirio.

(2) Rhaid i bob awdurdod lleol ddarparu'r wybodaeth i Weinidogion Cymru—

- (a) ar ffurf electronig, neu sicrhau ei bod yn hygyrch i Weinidogion Cymru ar ffurf electronig, a
- (b) heb fod yn hwyrach na'r 31 Mai nesaf yn dilyn y dyddiad cyfeirio perthnasol.

(3) Yn y rheoliad hwn—

ystyr “cyfnod cyfeirio” (“*reference period*”) yw'r cyfnod sy'n dechrau â 10 Medi 2021 ac sy'n gorffen â 31 Mawrth 2022 a phob cyfnod dilynol o 12 mis sy'n dechrau â 1 Ebrill;

ystyr “dyddiad cyfeirio” (“*reference date*”) yw 31 Mawrth.

Enw

Gweinidog yr Amgylchedd, Ynni a Materion Gwledig,
un o Weinidogion Cymru
Dyddiad

ATODLEN 1

Gweithgareddau trwyddedadwy

RHAN 1 Prawf busnes

1. Mae'r amgylchiadau y mae rhaid i awdurdod lleol eu hystyried wrth benderfynu pa un a yw gweithgaredd yn cael ei gynnal wrth gynnal busnes at ddibenion yr Atodlen hon yn cynnwys, er enghraifft, pa un a yw'r gweithredwr—

- (a) yn gwneud unrhyw werthiant drwy'r gweithgaredd, neu fel arall yn cynnal y gweithgaredd gyda'r bwriad o wneud elw, neu
- (b) yn ennill unrhyw gomisiwn neu ffi o'r gweithgaredd.

RHAN 2 Gwerthu anifeiliaid fel anifeiliaid anwes

2. Mae gwerthu anifeiliaid fel anifeiliaid anwes (neu gyda'r bwriad o'u hailwerthu yn ddiweddarach fel anifeiliaid anwes) wrth gynnal busnes yn cynnwys cadw anifeiliaid wrth gynnal busnes gyda'r bwriad o'u gwerthu neu eu hailwerthu.

3. Nid yw gweithgaredd a ddisgrifir ym mharagraff 2 yn cynnwys—

- (a) gwerthu anifeiliaid wrth gynnal busnes cynhyrchu dyframaethol a awdurdodir o dan reoliad 5(1) o Reoliadau Iechyd Anifeiliaid Dyfrol (Cymru a Lloegr) 2009(1), neu
- (b) person sydd yn dal trwydded dan Reoliadau Lles Anifeiliaid (Bridio Cŵn) (Cymru) 2014 sydd yn gwerthu:
 - (i) ci bach y mae'r person wedi ei fridio ei hunain o'r fangre ble magwyd y ci bach hwnnw; neu
 - (ii) ci llawndwf y mae'r person wedi ei fridio eu hunain.

(1) O.S. 2009/463.

ATODLEN 2

Amodau cyffredinol

Arddangos trwydded

1.—(1) Rhaid i gopi o'r drwydded fod wedi ei arddangos yn glir ac yn amlwg ar unrhyw fangre lle y cynhelir y gweithgaredd trwyddedadwy.

(2) Rhaid i enw deiliad y drwydded, wedi ei ddilyn gan rif trwydded deiliad y drwydded, fod wedi eu harddangos yn glir ac yn amlwg ar unrhyw wefan a ddefnyddir mewn cysylltiad â'r gweithgaredd trwyddedadwy.

Cofnodion

2.—(1) Rhaid i ddeiliad y drwydded sicrhau bod yr holl gofnodion y mae'n ofynnol i ddeiliad y drwydded eu cadw fel un o amodau'r drwydded ar gael ar unrhyw adeg i'w harolygu gan arolygydd ar ffurf weladwy a darllenadwy neu, pan fo unrhyw gofnodion o'r fath yn cael eu storio ar ffurf electronig, ar ffurf y gellir cyflwyno'r cofnodion ar ffurf weladwy a darllenadwy yn rhwydd ohoni.

(2) Rhaid i ddeiliad y drwydded gadw'r holl gofnodion o'r fath am 3 blynedd o leiaf, gan ddechrau â'r dyddiad y crëwyd y cofnod.

Defnyddio anifeiliaid, nifer yr anifeiliaid a'r mathau o anifeiliaid

3.—(1) Ni chaniateir defnyddio unrhyw anifeiliaid, neu unrhyw fathau o anifeiliaid, ac eithrio'r anifeiliaid hynny a'r mathau hynny o anifeiliaid a bennir yn y drwydded, mewn perthynas â'r gweithgaredd trwyddedadwy perthnasol.

(2) Ni chaniateir i nifer yr anifeiliaid a gedwir ar gyfer y gweithgaredd trwyddedadwy ar unrhyw adeg fod yn fwy na'r uchafswm sy'n rhesymol gan ystyried y cyfleusterau a'r staffio ar unrhyw fangre lle y cynhelir y gweithgaredd trwyddedadwy.

Staffio

4.—(1) Rhaid i niferoedd digonol o bobl sy'n gymwys at y diben fod ar gael i ddarparu lefel o ofal sy'n sicrhau y diwellir anghenion lles pob anifail.

(2) Rhaid i ddeiliad y drwydded neu reolwr dynodedig ac unrhyw staff a gyflogir i ofalu am yr anifeiliaid feddu ar gymhwysedd i adnabod ymddygiad arferol y rhywogaethau o dan eu gofal ac i adnabod arwyddion poen, dioddefaint, anaf, clefyd neu

ymddygiad annormal, ac i gymryd camau priodol i liniaru neu atal yr effeithiau hynny.

(3) Rhaid i ddeiliad y drwydded ddarparu polisi hyfforddiant ysgrifenedig, sy'n cydymffurfio â gofynion paragraff 9 ar gyfer yr holl staff, a sicrhau y rhoddir y polisi hwnnw ar waith.

Amgylchedd addas

5.—(1) Rhaid i bob ardal, cyfarpar ac offer y mae gan yr anifeiliaid fynediad iddynt beri'r risgiau lleiaf posibl o achosi anaf, salwch a dianc, a rhaid iddynt fod wedi eu hadeiladu o ddeunydd cadarn, diogel a gwydn, bod mewn cyflwr da a bod wedi eu cynnal a'u cadw'n dda.

(2) Rhaid cadw anifeiliaid ar bob adeg mewn amgylchedd sy'n addas i'w rhywogaeth a'u cyflwr (gan gynnwys statws iechyd ac oedran) mewn cysylltiad ag—

- (a) eu hanghenion ymddygiadol;
- (b) ei sefyllfa, faint o le sydd ar gael, ansawdd yr aer, glendid a'r tymheredd;
- (c) ansawdd y dŵr (pan fo'n berthnasol);
- (d) lefelau sŵn;
- (e) lefelau goleuni;
- (f) awyriad.

(3) Rhaid i staff sicrhau bod yr anifeiliaid yn cael eu cadw'n lân ac yn gyfforddus.

(4) Pan fo'n briodol i'r rhywogaeth, rhaid darparu ardal doiled a chyfleoedd i'r anifeiliaid fynd i'r toiled.

(5) Rhaid i weithdrefnau fod yn eu lle i sicrhau bod y llety ac unrhyw gyfarpar ynddo yn cael eu glanhau mor aml ag y bo'n angenrheidiol, ac y cynhelir safonau hylendid da, a rhaid bod yn bosibl i lanhau a diheintio'r llety yn drwyadl.

(6) Rhaid cludo a thrin yr anifeiliaid mewn modd (gan gynnwys, er enghraifft, mewn perthynas â llety, tymheredd, awyru ac amllder) sy'n eu diogelu rhag poen, dioddefaint, anafiadau a chlefydau.

(7) Rhaid i'r holl anifeiliaid fod yn hygyrch i'r staff ac ar gyfer arolygu a rhaid bod digon o oleuni i'r staff weithio'n effeithiol ac arsylwi ar yr anifeiliaid.

(8) Rhaid darparu'r holl adnoddau mewn ffordd (er enghraifft o ran amllder, lleoliad a mynedfeydd) sy'n lleihau ymddygiad cystadleuol neu oruchafiaeth anifeiliaid unigol.

(9) Ni chaniateir gadael yr anifeiliaid heb neb i ofalu amdanynt mewn unrhyw sefyllfa, nac am unrhyw gyfnod, sy'n debygol o beri gofid iddynt.

Deiet addas

6.—(1) Rhaid darparu deiet i'r anifeiliaid sy'n addas o ran ansawdd, maint ac amllder, a rhaid cyflwyno unrhyw fwydydd anifeiliaid newydd yn raddol er mwyn caniatáu i'r anifeiliaid ddod i arfer â hwy.

(2) Rhaid monitro cymeriant bwyd anifeiliaid a (pan fo'n briodol) dŵr, a rhaid cofnodi unrhyw broblemau a mynd i'r afael â hwy.

(3) Rhaid i'r bwyd anifeiliaid â'r dŵr yfed a ddarperir i'r anifeiliaid fod heb ei ddifetha a heb ei halogi.

(4) Rhaid gallu glanhau a diheintio daliedyddion bwyd anifeiliaid a dŵr yfed, neu rhaid iddynt fod yn rhai untro.

(5) Rhaid darparu mynediad parhaus i ddŵr yfed ffres a glân mewn daliedydd addas i'r rhywogaethau sydd ei angen.

(6) Pan fo bwyd anifeiliaid yn cael ei baratoi ar y fangre lle y cynhelir y gweithgaredd trwyddedadwy, rhaid bod cyfleusterau hylan ar gael ar gyfer ei baratoi, gan gynnwys arwyneb gwaith, dŵr rhedegog poeth ac oer a chyfleusterau storio.

Monitro ymddygiad a hyfforddi anifeiliaid

7.—(1) Rhaid cyfoethogi'r amgylchedd mewn ffordd weithredol ac effeithiol i'r anifeiliaid sydd yn unrhyw amgylcheddau dan do ac yn yr awyr agored.

(2) O ran rhywogaethau y mae eu lles yn dibynnu'n rhannol ar ymarfer corff, rhaid darparu cyfleoedd ymarfer corff sy'n llesol i iechyd corfforol a meddyliol yr anifeiliaid, oni bai bod cyngor gan filfeddyg yn awgrymu fel arall.

(3) Rhaid monitro ymddygiad yr anifeiliaid ac unrhyw newidiadau o ran eu hymddygiad a rhaid gofyn am gyngor, fel y bo'n briodol ac yn ddi-oed, gan filfeddyg neu, yn achos pysgod, gan unrhyw berson sy'n gymwys i roi cyngor o'r fath, os canfyddir ymddygiad andwyol neu annormal.

(4) Pan fônt yn cael eu defnyddio, ni chaniateir i ddulliau hyfforddi neu gyfarpar hyfforddi achosi poen, dioddefaint neu anaf.

(5) Rhaid rhoi cyfleoedd addas a digonol i bob anifail anaeddfed—

- (a) dysgu sut i ryngweithio â phobl, â'i rywogaeth ei hun ac ag anifeiliaid eraill pan fo rhyngweithio o'r fath yn fuddiol i'w les, a
- (b) ymgynefino â seiniau, gwrthrychau a gweithgareddau yn ei amgylchedd.

Trin anifeiliaid a rhyngweithio ag anifeiliaid

8.—(1) Rhaid i'r holl bobl sy'n gyfrifol am ofalu am yr anifeiliaid fod yn gymwys o ran trin pob anifail yn briodol i'w ddiogelu rhag poen, dioddefaint, anaf neu glefyd.

(2) Rhaid cadw'r anifeiliaid ar wahân neu mewn grwpiau cymdeithasol cydnaws addas sy'n briodol i'r rhywogaeth ac i'r anifeiliaid unigol ac ni chaniateir i unrhyw anifeiliaid o rywogaeth gymdeithasol gael eu hynysu na'u cadw ar wahân oddi wrth anifeiliaid eraill o'r un rywogaeth am unrhyw gyfnod sy'n hwy nag y bo'n angenrheidiol.

(3) Rhaid i anifeiliaid gael cyfleoedd o leiaf bob dydd i ryngweithio â phobl pan fo'r rhyngweithio hwnnw yn llesol iddynt.

Diogelu rhag poen, dioddefaint, anafiadau a chlefydau

9.—(1) Rhaid i weithdrefnau ysgrifenedig—

- (a) bod yn eu lle ac ar waith o ran—
 - (i) cyfundrefnau bwydo;
 - (ii) cyfundrefnau glanhau;
 - (iii) cludiant;
 - (iv) atal clefydau a rheoli eu lledaeniad;
 - (v) monitro a sicrhau iechyd a lles yr holl anifeiliaid;
 - (vi) anifail yn marw neu yn dianc (gan gynnwys storio carcasau);
- (b) bod yn eu lle o ran gofalu am yr anifeiliaid yn dilyn atal dros dro neu ddirymu'r drwydded neu yn ystod argyfwng ac ar ôl argyfwng.

(2) Rhaid sicrhau bod yr holl bobl sy'n gyfrifol am ofalu am yr anifeiliaid yn llwyr ymwybodol o'r gweithdrefnau hyn.

(3) Rhaid i gyfleusterau ynysu priodol, mewn cyfleusterau hunangynhwysol ar wahân, fod ar gael i ofalu am anifeiliaid sâl, anifeiliaid a anafwyd neu anifeiliaid a all fod yn heintus.

(4) Rhaid cymryd pob rhagofal rhesymol i atal a rheoli lledaeniad clefydau heintus, pathogenau a pharasitiaid ymhlith yr anifeiliaid ac ymhlith pobl.

(5) Rhaid storio a gwaredu'r holl garthion a'r holl wasarn budr mewn modd hylan ac yn unol ag unrhyw ddeddfwriaeth berthnasol.

(6) Rhaid i anifeiliaid sy'n sâl neu wedi eu hanafu gael sylw prydlon gan filfeddyg neu, yn achos pysgod, gan berson cymwys priodol, a rhaid dilyn cyngor y milfeddyg hwnnw neu, yn achos pysgod, y person cymwys hwnnw.

(7) Pan fo'n angenrheidiol, rhaid i anifeiliaid dderbyn triniaeth ataliol gan berson cymwys priodol.

(8) Rhaid i ddeiliad y drwydded gofrestru â milfeddyg sy'n meddu ar lefel briodol o brofiad ym maes gofynion iechyd a lles unrhyw anifeiliaid a bennir yn y drwydded, a rhaid i fanylion cyswllt y milfeddyg hwnnw fod ar gael yn rhwydd i'r holl staff ar y fangre lle y cynhelir y gweithgaredd trwyddedadwy.

(9) Rhaid storio meddyginiaethau ar brescripsiwn yn saff ac yn ddiogel er mwyn eu diogelu rhag mynediad heb awdurdod, ar y tymheredd cywir, a rhaid iddynt gael eu defnyddio yn unol â chyfarwyddiadau'r milfeddyg.

(10) Rhaid i feddyginiaethau ac eithrio meddyginiaethau ar brescripsiwn gael eu storio, eu defnyddio a'u gwaredu yn unol â chyfarwyddiadau'r gwneuthurwr neu'r milfeddyg.

(11) Rhaid i gynnyrch glanhau fod yn addas, yn ddiogel ac yn effeithiol yn erbyn pathogenau sy'n peri risg i'r anifeiliaid, a rhaid iddynt gael eu defnyddio, eu storio a'u gwaredu yn unol â chyfarwyddiadau'r gwneuthurwr a'u defnyddio mewn ffordd sy'n atal gofid neu ddiodefaint i'r anifeiliaid.

(12) Ni chaniateir i unrhyw berson ewthaneiddio anifail ac eithrio milfeddyg neu berson a awdurdodwyd gan filfeddyg yn berson cymwys at y diben hwnnw neu yn achos pysgod, person sy'n gymwys at y diben hwnnw.

(13) Rhaid archwilio pob anifail o leiaf unwaith bob dydd, ac yn fwy rheolaidd fel y bo'n angenrheidiol i chwilio am unrhyw arwyddion poen, dioddefaint, anafiadau, clefydau neu ymddygiad annormal, a rhaid archwilio anifeiliaid hygwyf yn fwy aml.

(14) Rhaid cofnodi unrhyw arwyddion poen, dioddefaint, anafiadau, clefydau neu ymddygiad annormal, a rhaid gofyn am gyngor, a chynghor pellach (os oes angen) gan filfeddyg (neu yn achos pysgod, gan berson cymwys priodol) a dilyn y cynghor hwnnw.

Argyfyngau

10.—(1) Rhaid i gynllun argyfwng ysgrifenedig sy'n dderbyniol i'r awdurdod lleol fod yn ei le, yn hysbys ac ar gael i'r holl staff ar y fangre lle y cynhelir y gweithgaredd trwyddedadwy, a rhaid dilyn y cynllun hwnnw pan fo'n angenrheidiol i sicrhau y cymerir camau priodol i ddiogelu yr holl bobl ac anifeiliaid ar y fangre yn achos tân neu pe bai systemau gwresogi, awyru ac awyriad neu hidlo hanfodol yn torri i lawr, neu argyfyngau eraill yn codi.

(2) Rhaid i'r cynllun gynnwys manylion y camau sydd i'w cymryd mewn argyfwng i fynd â'r anifeiliaid ymaith pe bai'r fangre yn mynd i gyflwr nad yw'n

addas i fyw ynddo, a rhestr o rifau ffôn mewn argyfwng sy'n cynnwys y gwasanaeth tân a'r heddlu.

(3) Rhaid i ddrysau a gatiau allanol fod yn gloadwy.

(4) Rhaid i ddeiliad allweddi dynodedig sydd â mynediad i'r holl fannau i anifeiliaid ar bob adeg fod o fewn pellter teithio rhesymol i'r fangre ac ar gael i fod yn bresennol mewn argyfwng.

ATODLEN 3

Amodau penodol: gwerthu anifeiliaid fel anifeiliaid anwes

Dehongli

1. Yn yr Atodlen hon—

ystyr “darpar berchennog” (“*prospective owner*”) yw person sy’n prynu anifail i’w gadw neu i gael ei gadw fel anifail anwes;

ystyr “mangre” (“*premises*”) yw’r fangre lle y cynhelir y gweithgaredd trwyddedadwy o werthu anifeiliaid fel anifeiliaid anwes (neu gyda’r bwriad o’u hailwerthu’n ddiweddarach fel anifeiliaid anwes);

ystyr “prynwr” (“*purchaser*”) yw person sy’n prynu anifail i’w gadw fel anifail anwes neu gyda’r bwriad o’i ailwerthu’n ddiweddarach fel anifail anwes.

Cofnodion a hysbysebion

2.—(1) Rhaid cadw cofrestr o’r holl anifeiliaid, neu yn achos pysgod, yr holl grwpiau o bysgod, ar y fangre, a rhaid iddi gynnwys—

- (a) enw llawn cyflenwr yr anifail,
- (b) rhyw yr anifail (pan fo’n hysbys),
- (c) (ac eithrio yn achos pysgod) oedran yr anifail (pan fo’n hysbys),
- (d) manylion unrhyw driniaeth filfeddygol (pan fo’n hysbys),
- (e) dyddiad geni’r anifail neu, os caffaelwyd yr anifail gan ddeiliad y drwydded, dyddiad ei gaffael,
- (f) dyddiad gwerthu’r anifail gan ddeiliad y drwydded, ac
- (g) dyddiad marwolaeth yr anifail (os yw’n gymwys).

(2) Pan fo anifail yn cael unrhyw driniaeth feddygol—

- (a) rhaid nodi’r ffaith honno yn glir—
 - (i) yn ysgrifenedig nesaf ato, neu
 - (ii) (pan fo’n briodol) drwy ei labelu yn unol â hynny, a
- (b) ni chaniateir ei werthu.

(3) Rhaid i unrhyw hysbyseb ar gyfer gwerthu anifail—

- (a) cynnwys rhif trwydded deiliad y drwydded,

- (b) pennu'r awdurdod lleol a ddyroddodd y drwydded,
- (c) cynnwys ffotograff adnabyddadwy o'r anifail sy'n cael ei hysbysebu,
- (d) (ac eithrio yn achos pysgod) dangos oedran yr anifail sy'n cael ei hysbysebu,
- (e) datgan ym mha wlad y mae'r anifail yn byw ac y mae'n cael ei werthu ohoni, ac
- (f) datgan y wlad y mae'r anifail yn tarddu ohoni.

Darpar werthiannau: gofal anifeiliaid anwes a chyngor ynghylch hynny

3.—(1) Rhaid i ddeiliad y drwydded a'r holl staff sicrhau bod unrhyw gyfarpar ac ategolion sy'n cael eu gwerthu gydag anifail yn addas i'r anifail.

(2) Rhaid i ddeiliad y drwydded a'r holl staff sicrhau bod gwybodaeth yn cael ei darparu i'r darpar berchennog ar ofal priodol yr anifail gan gynnwys mewn perthynas â—

- (a) bwydo,
- (b) llety,
- (c) trin,
- (d) hwsmonaeth,
- (e) disgwyliad oes ei rywogaeth,
- (f) darparu ategolion addas, ac
- (g) gofal milfeddygol.

(3) Rhaid i ddeunyddiau cyfeirio priodol ynghylch gofal yr holl anifeiliaid sydd ar werth gael eu harddangos a'u darparu i'r darpar berchennog.

(4) Rhaid bod deiliad y drwydded a'r holl staff wedi cael hyfforddiant addas i roi cyngor i ddarpar berchnogion ynghylch yr anifeiliaid sy'n cael eu gwerthu.

(5) Rhaid i ddeiliad y drwydded a'r holl staff sicrhau bod y prynwr yn cael ei hysbysu ynghylch y wlad y mae'r anifail yn tarddu ohoni a'i rywogaeth, a phan fo'n hysbys, oedran, rhyw a chofnod milfeddygol yr anifail sy'n cael ei werthu.

Llety addas

4.—(1) Rhaid cadw anifeiliaid mewn llety sy'n lleihau straen, gan gynnwys straen a achosir gan anifeiliaid eraill a'r cyhoedd.

(2) Pan fo aelodau o'r cyhoedd yn gallu gweld yr anifeiliaid neu ddod i gysylltiad â hwy, rhaid bod arwyddion wedi eu gosod i annog pobl i beidio ag aflonyddu ar yr anifeiliaid.

(3) Rhaid cadw anifeiliaid gwyllt peryglus (os oes rhai) mewn caetsys sy'n ddiogel ac y gellir eu cloi ac sy'n addas ar gyfer y rhywogaeth.

(4) At ddibenion is-baragraff (3), ystyr “anifail gwyllt peryglus” yw anifail o fath a bennir yng ngholofn gyntaf yr Atodlen i Ddeddf Anifeiliaid Gwyllt Peryglus 1976(1).

Gwerthu anifeiliaid

5.—(1) Ni chaniateir i unrhyw anifail o'r disgrifiadau a ganlyn gael ei werthu fel anifail anwes, neu ei werthu gyda'r bwriad o'i ailwerthu fel anifail anwes, gan ddeiliad y drwydded neu ar ei ran—

- (a) mamaliaid heb eu diddyfnu;
- (b) mamaliaid a ddidddyfnwyd ar oedran na ddylent fod wedi eu diddyfnu arno;
- (c) anifeiliaid nad ydynt yn famaliaid nad ydynt yn gallu bwydo eu hunain;
- (d) cŵn bach, cathod bach, ffuredau neu gwningod iau nag 8 wythnos oed;
- (e) cŵn bach neu gathod bach nad oeddent wedi eu bridio gan ddeiliad y drwydded yn y fangre.

(2) Rhaid cwblhau gwerthiant ci yng ngŵydd y prynwr ar y fangre.

Diogelu rhag poen, dioddefaint, anafiadau a chlefydau

6.—(1) Rhaid i'r holl anifeiliaid sydd ar werth fod mewn cyflwr da o ran eu hiechyd.

(2) Ni chaniateir i unrhyw anifail sydd â chyflwr sy'n debygol o effeithio ar ansawdd ei fywyd gael ei symud, ei drosglwyddo neu ei gynnig ar werth, ond caniateir ei symud i gyfleuster ynysu neu gyfleuster gofal milfeddygol os yw hynny'n angenrheidiol hyd nes i'r anifail wella.

(3) Wrth drefnu i dderbyn anifeiliaid, rhaid i ddeiliad y drwydded wneud ymdrechion rhesymol i sicrhau y cânt eu cludo mewn dull addas.

(4) Rhaid cludo anifeiliaid neu eu traddodi i brynwyr mewn cynwysyddion addas ar gyfer y rhywogaeth a hyd disgwyliedig y daith.

(1) 1976 p. 38. Amnewidiwyd yr Atodlen o ran Cymru a Lloegr gan erthygl 2 o O.S. 2007/2465.

ATODLEN 4

Personau na chaniateir iddynt wneud cais am drwydded

1. Person a oedd ar unrhyw adeg yn ddeiliad trwydded a ddirymwyd o dan reoliad 14 o'r Rheoliadau hyn.

2. Person sydd wedi ei anghymwyso o dan adran 33 o Ddeddf Llesiant Anifeiliaid (Gogledd Iwerddon) 2011(1).

3. Person sydd wedi ei anghymwyso o dan adran 34 o'r Ddeddf.

4. Person sydd wedi ei anghymwyso o dan adran 40(1) a (2) o Ddeddf Iechyd a Lles Anifeiliaid (Yr Alban) 2006(2).

5. Person sydd wedi ei anghymwyso o dan adran 6(2) o Ddeddf Anifeiliaid Gwyllt Peryglus 1976(3) rhag cadw anifail gwyllt peryglus.

6. Person sydd wedi ei anghymwyso o dan adran 5(3) o Ddeddf Anifeiliaid Anwes 1951(4) rhag cadw siop anifeiliaid anwes.

7. Person sydd wedi ei anghymwyso o dan adran 1(1) o Ddeddf Diogelu Anifeiliaid (Diwygio) 1954(5) rhag cael gwarchodaeth anifail.

8. Person sydd wedi ei anghymwyso o dan adran 3 o Ddeddf Diogelu Anifeiliaid 1911(6) rhag bod yn berchen ar anifail.

-
- (1) 2011 p. 16.
(2) 2006 dsa 11.
(3) 1976 p. 38; diwygiwyd adran 6(2) ond nid yw'r diwygiadau yn berthnasol.
(4) Diwygiwyd adran 5(3) gan baragraff 3(2) o Atodlen 3 i Ddeddf Lles Anifeiliaid 2006.
(5) 1954 p. 40 (2 & 3 Eliz 2); diddymwyd adran 1 gan Atodlen 4 i Ddeddf Lles Anifeiliaid 2006.
(6) 1911 p. 27 (1 & 2 Geo 5); diddymwyd adran 3 gan Atodlen 4 i Ddeddf Lles Anifeiliaid 2006.

ATODLEN 5

Diddymiadau a diwygiadau canlyniadol

Deddf Anifeiliaid Anwes 1951

1. Mae adran 1(1) o Ddeddf Anifeiliaid Anwes 1951 (cyfyngiad ar gadw siop anifeiliaid anwes) yn peidio â chael effaith o ran Cymru.

Rheoliadau Lles Anifeiliaid (Trwyddedu Gweithgareddau sy'n Ymwneud ag Anifeiliaid) (Lloegr) 2018

2. Yn Atodlen 6(1)(c)(ii) i Reoliadau Lles Anifeiliaid (Trwyddedu Gweithgareddau sy'n Ymwneud ag Anifeiliaid) (Lloegr) 2018(1), yn lle “the Pet Animals Act 1951 to keep the shop” rhodder “regulations 2 and 4 of the Animal Welfare (Licensing of Activities Involving Animals) (Wales) Regulations 2021”.

(1) SI 2014/486